

รายงานผลการดำเนินงาน
โครงการเฝ้าระวังและตรวจสอบเรือนจำและทัณฑสถาน

โดย

คณะอนุกรรมการด้านเด็ก เยาวชน และครอบครัว
คณะอนุกรรมการเพื่อการศึกษาการราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
ใน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

รายงานผลการดำเนินงาน
โครงการเฝ้าระวังและตรวจสอบ เรือนจำและทัณฑสถาน

โดย คณะอนุกรรมการด้านเด็ก เยาวชน และครอบครัว
คณะอนุกรรมการเพื่อการศึกษากรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็ก และเยาวชน
ใน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สารบัญ

1. คำนำ	1
2. บทนำ	3
3. รายงานผลการดำเนินงานตาม โครงการเฝ้าระวังและตรวจสอบเรือนจำและทัณฑสถาน	7
4. ภาคผนวก	
-โครงการเฝ้าระวังและตรวจสอบเรือนจำและทัณฑสถาน	
-ตารางการตรวจเยี่ยมตามโครงการ	21
-ข่าวเกี่ยวกับ เด็กติดผู้ต้องขังหญิง	36
-กฎหมายประเทศเวียดนาม	43
-รายงานเรื่องแม่และลูกเล็กในเรือนจำยุโรป	46
-คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการด้านเด็ก เยาวชน และครอบครัว	54
-คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อการศึกษากรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน	56

กานำ

ปัจจุบันนี้เรือนจำและทัณฑสถาน ในความหมายของคนทั่วไปคือที่กักขัง ผู้ที่กระทำผิดทางกฎหมาย ทั้งผู้ต้องขังหญิงและผู้ต้องขังชาย จำนวนมากจนพูดกันว่าคนล้นคุก ในสภาพความเป็นจริงมีจำนวนผู้ต้องขังทั่วประเทศถึง 254,070 คน ซึ่งเป็นจำนวนที่มาก และมีผู้ต้องขังที่อยู่ในเรือนจำและทัณฑสถาน 15,243 คน ทั่วประเทศ ผู้ต้องขังหญิงจำนวนไม่น้อยมีครรภ์มาก่อนขณะถูกดำเนินคดี และมีบุตรคลอดในเรือนจำ/ทัณฑสถาน จึงต้องเลี้ยงเด็กในเรือนจำ/ทัณฑสถานเหล่านั้น ซึ่งไม่เหมาะสมในการเลี้ยงดูเด็ก แต่ในทางปฏิบัติของกรมราชทัณฑ์ ซึ่งมีพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2479 ในมาตรา 9 ถ้าผู้ต้องขังมีเด็กอายุต่ำกว่า 16 ปี อยู่ในความดูแลของตนคิดมายังเรือนจำ และปรากฏว่าไม่มีผู้ใดจะเลี้ยงดูเด็กนั้น จะอนุญาตให้เด็กนั้นอยู่ในเรือนจำ ภายใต้บังคับเงื่อนไขดังระบุไว้ในข้อบังคับที่อธิบดีตั้งขึ้น หรือจะส่งไปยังสถานที่อื่นใดอันได้จัดขึ้นเป็นพิเศษเพื่อการนี้ก็ได้ แต่ในทางปฏิบัติผู้ต้องขังหญิงที่มีบุตรติดมาสามารถเลี้ยงในเรือนจำ/ทัณฑสถานได้ 1 ปี เมื่อเด็กอายุเกินกว่านี้ต้องให้ญาติมารับกลับไปดูแล ถ้าไม่มีญาติ ต้องส่งสถานสงเคราะห์ หรือบ้านเลี้ยงเด็กบุญญานทร ผู้ต้องขังที่ตั้งครรภ์ หรือมีบุตรติดมาด้วย มีจำนวนเพิ่มขึ้นมาก ซึ่งเป็นปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไขจากหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

อนุกรรมการด้านเด็ก เยาวชน และครอบครัว อนุกรรมการเพื่อการศึกษากรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ในคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้ดำเนินการโครงการเฝ้าระวังและตรวจสอบเรือนจำ และทัณฑสถานขึ้น ตั้งแต่เดือน มกราคม - กันยายน 2546

ในการดำเนินการตรวจเยี่ยมเรือนจำ/ทัณฑสถาน ได้เก็บข้อมูลจากแบบสอบถามกับผู้ต้องขังหญิงจำนวน 242 คน โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ในกลุ่มของผู้ต้องขังหญิงที่ตั้งครรภ์ ผู้ต้องขังหญิงที่มีบุตรเลี้ยงในเรือนจำและภายนอก ซึ่งเป็นข้อมูลรายละเอียดหลายประเด็นด้วยกันที่ต้องศึกษาเพิ่มเติม เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องร่วมกันแก้ไข ในด้านกฎหมาย นโยบาย และวิธีการปฏิบัติกับ เด็กติดผู้ต้องขัง

จากการศึกษากฎหมายประเทศต่างๆ ในการดูแลเด็กติดผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำ และทัณฑสถาน เช่นประเทศเวียดนาม มีประมวลกฎหมายอาญาที่ระบุในการดูแลเด็ก อย่างชัดเจน รายงานเรื่องแม่และลูกในเรือนจำของสหภาพยุโรป ซึ่งดูแลเด็กติด ผู้ต้องขัง สมควรนำมาศึกษาเปรียบเทียบกับประเทศไทย

เพื่อให้ผลรายงานโครงการเฝ้าระวังและตรวจสอบเรือนจำและทัณฑสถาน เป็นส่วนหนึ่งที่น่าไปสู่การ "ตระหนักของสังคม ให้มีส่วนในการช่วยเหลือเฉพาะหน้า ผลักดันการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เผยแพร่ข้อมูลเป็นประเด็นสาธารณะในการหา กลไกเคลื่อนไหวร่วมกัน พร้อมทั้งข้อเสนอแนะจากหน่วยงานต่างๆ"

คุณหญิงจันทน์ สันตะบุตร

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ประธานอนุกรรมการด้านเด็ก เยาวชน และครอบครัว

ประธานอนุกรรมการเพื่อการศึกษากรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็ก

และเยาวชน

บทนำ

ด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้มีการตั้งอนุกรรมการด้านต่างๆ ในการทำงาน ตั้งคณะอนุกรรมการด้านเด็ก เยาวชน และครอบครัว อนุกรรมการเพื่อการศึกษากรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เพื่อการสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานไว้ 8 ยุทธศาสตร์ และยังได้กำหนดพื้นที่เน้น (focus areas) ไว้ 5 พื้นที่ด้วยกันคือ

- 1.เด็ก เยาวชน และครอบครัว
- 2.การปฏิรูปกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม
- 3.นโยบายทางสังคม
- 4.ฐานทรัพยากรธรรมชาติ และสิทธิชุมชน
- 5.สิทธิมนุษยชนศึกษา

เพื่อให้มีการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ และพื้นที่เน้น ด้านเด็ก เยาวชน และครอบครัว ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายที่สำคัญยิ่งกลุ่มหนึ่งที่ส่งผลกระทบเชื่อมโยงกับพื้นที่เน้นด้านอื่นๆ ได้ครอบคลุมและยั่งยืน คณะอนุกรรมการด้านเด็ก เยาวชน และครอบครัว อนุกรรมการเพื่อการศึกษากรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ได้มีการดำเนินการจัดทำแผนงานการส่งเสริม สนับสนุน และคุ้มครอง สิทธิมนุษยชน ด้านเด็ก เยาวชน และครอบครัว พ.ศ. 2546-2550 ประชาพิจารณา(แผนงานด้านสิทธิเด็ก) ด้วยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนร่วมทั้งตัวแทนของเด็กและเยาวชนด้วย โดยที่แผนงานดังกล่าวประกอบด้วย 6 กลุ่มเน้นหลัก คือ เด็กในกระบวนการยุติธรรม ความรุนแรงในเด็ก แรงงานเด็กในบ้าน เด็กไร้รัฐ การสร้างความปลอดภัยและลดอุบัติเหตุในเด็ก และเด็กกับสื่อ มีกลไกการดำเนินงานที่เริ่มต้นจากกลไกการสร้างองค์ความรู้ โดยการทบทวน รวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่แล้ว และการศึกษาเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ กลไกการสร้างความรู้เคลื่อนไหวทางวิชาการและทางสังคม ผ่านเครือข่าย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเน้นที่การมีส่วนร่วมของทุกภาค ส่วนร่วมทั้งเด็กและเยาวชน และกลไกการนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง ที่มุ่งผลักดันข้อเสนอแนะในด้านการปรับปรุงกฎหมาย นโยบาย และระเบียบวิธีปฏิบัติ ในระดับประเทศและระหว่างประเทศที่ได้ทำ

การวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นอย่างดีแล้ว ให้เกิดการนำไปประยุกต์ใช้จริงในทางปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

โครงการที่ทางอนุกรรมการด้านเด็ก เยาวชน และครอบครัว พร้อมด้วยอนุกรรมการเพื่อการศึกษากรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ได้ดำเนินการในช่วงปีงบประมาณ 2546 คือ โครงการเฝ้าระวังและตรวจสอบเรือนจำและทัณฑสถาน ซึ่งเป็นโครงการภายใต้กลไกการเคลื่อนไหวทางวิชาการและทางสังคม ในแผนงานด้านสิทธิเด็ก ตั้งแต่เดือนมกราคม ถึงเดือน กันยายน 2546 ในดำเนินการนั้นได้มีการเก็บข้อมูลจากผู้บริหาร บุคลากรที่ทำงานใกล้ชิดกับผู้ต้องขัง ผู้ต้องขังหญิง ที่ตั้งครรภ์ ผู้ต้องขังหญิงที่มีลูกอยู่ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ผู้ต้องขังหญิงที่มีลูกส่งลูกไปเลี้ยงภายนอกเรือนจำ/ทัณฑสถาน เลี้ยงที่สถานสงเคราะห์, บ้านบุญญาพร, บ้านเอื้ออาทร ฯลฯ

ขณะนี้ทางอนุกรรมการฯ ได้ดำเนินการโครงการเฝ้าระวังและตรวจสอบเรือนจำและทัณฑสถาน เสร็จตามวัตถุประสงค์ โดยได้ตรวจเยี่ยมเรือนจำ 6 แห่ง และทัณฑสถาน จำนวน 6 แห่ง เป็นการทำงานร่วมกันระหว่างอนุกรรมการฯ และข้าราชการกรมราชทัณฑ์ ในเชิงกลยุธมิตร ให้ทั้งคำแนะนำ คำท้วงติง การช่วยเหลือเฉพาะหน้า การให้กำลังใจแก่ข้าราชการที่ปฏิบัติงาน ได้ให้โอวาทและกำลังใจกับผู้ต้องขังในเรือนจำ/ทัณฑสถาน การเสนอแนะทางนโยบาย การแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกฎระเบียบที่ต้องแก้ไขต่อไป

จากการดำเนินการตามโครงการเฝ้าระวังและตรวจสอบเรือนจำ และทัณฑสถาน ได้พบประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนที่สำคัญ และจำเป็นต้องเร่งผลักดันให้มีการแก้ไขและช่วยเหลือโดยด่วน คือ

1. มีเด็กและเยาวชนหญิงที่ตั้งครรภ์ หรือมีบุตรติดอยู่ในศูนย์ฝึกอบรมเด็ก และเยาวชนหญิง บ้านปรานี และสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ทั่วประเทศ ต้องศึกษารายละเอียดและกระบวนการแก้ไข ตลอดจนการอบรมความเป็นแม่ให้กับเด็ก และเยาวชนเหล่านั้น

2.ผู้ต้องขังหญิงที่ตั้งครรภ์ อยู่ในเรือนจำและทัณฑสถาน ควรให้มีสถานที่ดูแลโดยเฉพาะ หรือการหักเหคดีก่อนเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ที่ต้องมีการศึกษารายละเอียดเชิงลึก

3.เด็กที่ติดผู้ต้องขังหญิง ที่เลี้ยงในเรือนจำและทัณฑสถาน หรือนำไปเลี้ยงภายนอกเรือนจำ ที่บ้านบุญญาพร สถานสงเคราะห์ของรัฐและองค์กรพัฒนาเอกชน ตลอดจนการนำไปเลี้ยงกับญาติในต่างจังหวัด ควรที่ ต้องมีการศึกษารายละเอียดถึงผลดีผลเสียในแต่ละด้าน

4.เด็กที่ถูกพรากจากสภาพครอบครัวเนื่องจากบิดา และ/หรือมารดา และ/หรือผู้ปกครอง ต้องเข้ามาอยู่ในเรือนจำหรือทัณฑสถาน เด็กเหล่านี้อยู่กับญาติที่ไม่มีรายได้ ปู่ ย่า ตา ยาย ฯลฯ หรือเด็กอยู่กันตามลำพัง หรือเด็กบางคนต้องรับผิดชอบแทนพ่อแม่ที่ติดอยู่ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน เด็กต้องกระทำความผิดทางกฎหมายเพื่อหารายได้มาเลี้ยงครอบครัวแทนพ่อแม่ ควรที่ ต้องหามาตรการช่วยเหลือโดยด่วน จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

5.ต้องมีการศึกษากระบวนการยุติธรรมทั้งระบบ ตั้งแต่กระบวนการสอบสวน การผลิตฟ้อง อัยการ ศาล สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนหญิง เรือนจำ และทัณฑสถาน ในกรณีเด็ก เยาวชนหญิงผู้ต้องขังหญิง ที่ตั้งครรภ์ และมีบุตรติดผู้ต้อง ในกระบวนการของการคุมประพฤติ

ปัญหาเหล่านี้ต้องขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกหน่วยงาน ในการร่วมกันแก้ไขปัญหา

นายแพทย์ชูชัย สุภวงศ์

เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

เลขาธิการอนุกรรมการด้านเด็ก เยาวชน และครอบครัว

เลขาธิการอนุกรรมการเพื่อการศึกษากรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็ก

และเยาวชน

โครงการเฝ้าระวังและตรวจสอบ เรือนจำและทัณฑสถานหญิง

1. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันเรือนจำและทัณฑสถาน ได้รับผลกระทบจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ต้องขังที่เพิ่มมากขึ้น ณ วันที่ 30 กันยายน 2545 มีจำนวนผู้ต้องขังอยู่ในความดูแลทั้งสิ้น 254,070 คน ในขณะที่เรือนจำและทัณฑสถานมีจำนวนเท่านั้น คือ จำนวน 137 แห่ง จำนวนผู้ต้องขังที่เพิ่มขึ้นมีผลโดยตรงต่อชีวิตความเป็นอยู่ของผู้ต้องขังตั้งแต่การกินอยู่หลับนอน การจัดสวัสดิการ การดำเนินกิจกรรมด้านการอบรมแก้ไขพัฒนาพฤตินัยนิสัยให้แก่ผู้ต้องขัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคคลอีกประเภทหนึ่งที่ไม่ควรต้องเข้าไปอยู่ในเรือนจำและทัณฑสถานได้แก่ เด็กติดผู้ต้องขัง ซึ่งมี 2 กลุ่มด้วยกัน คือ เด็กติดครรภ์ผู้ต้องขัง และคลอดในระหว่างถูกคุมขัง และอีกกลุ่มหนึ่งเป็น เด็กที่ผู้ต้องขังจำเป็นต้องพาเข้าไปอยู่ในเรือนจำและทัณฑสถานเนื่องจากไม่มีผู้เลี้ยงดู(ซึ่งปัจจุบันมียอดรวมทั่วประเทศ จำนวน 323 คน) เด็กติดผู้ต้องขังสองกลุ่มดังกล่าวควรได้รับการดูแลด้วยความเคารพในสิทธิมนุษยชนของเขาเหล่านั้น ตามที่ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นภาคีในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2535 เพื่อให้มีศักยภาพเพียงพอที่จะเติบโตในสังคมได้อย่างมีคุณภาพต่อไป

ดังนั้น คณะอนุกรรมการด้านเด็ก เยาวชน และครอบครัว และคณะอนุกรรมการเพื่อการศึกษา กรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และในคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้จัดทำโครงการ “เฝ้าระวังและตรวจสอบ เรือนจำและทัณฑสถาน” ขึ้น เพื่อทำการศึกษาสถานภาพและสภาพทั่วไปของเรือนจำและทัณฑสถาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการให้การดูแลเด็กติดผู้ต้องขัง เด็กที่คลอดในเรือนจำและทัณฑสถาน และผู้ต้องขังที่ตั้งครรภ์ เพื่อหาสาเหตุของปัญหาและอุปสรรค ในการให้การดูแลเด็กและผู้ต้องขังที่ตั้งครรภ์เหล่านั้น อันจะนำไปสู่การค้นหารูปแบบแนวทางและมาตรการในการแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่มีอยู่อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับความเป็นจริง รวมทั้งเป็นการเพิ่มศักยภาพ และผลักดันให้บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตลอดจนรัฐบาลและสาธารณชนได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาฟื้นฟู และให้การดูแลเด็กติดผู้ต้องขังเหล่านั้นให้กลับสู่สังคมได้อย่างมีคุณภาพต่อไป

2.วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อกระตุ้นให้เจ้าหน้าที่เรือนจำและทัณฑสถาน มีความตระหนักในภาระหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติงานด้วยความเคารพในสิทธิมนุษยชนของเด็กและเยาวชน
- 2.2 เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของหน่วยงาน และสภาพความเป็นอยู่ของเด็กและเยาวชน ในด้านการศึกษา สุขภาพอนามัย และการสร้างโอกาสในการปรับปรุงคุณภาพชีวิต
- 2.3 เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับ ไปทำการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการให้การดูแลเด็กและเยาวชน ด้วยความเคารพในสิทธิมนุษยชนของเขาเหล่านั้น
- 2.4 เพื่อสังเคราะห์ผลวิเคราะห์การดำเนินการที่ได้เป็นข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย หรือ (ร่าง) กฎหมาย หรือ แนวทางปฏิบัติต่าง ๆ โดยผ่านที่ประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
- 2.5 เพื่อนำข้อเสนอแนะที่ได้ เสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รัฐสภา และคณะรัฐมนตรี เพื่อร่วมมือกันพัฒนา แนวทางแก้ไขปรับปรุงอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป
- 2.6 เพื่อนำข้อเสนอแนะที่ได้ เสนอต่อสาธารณชน เพื่อให้มีส่วนร่วมในการผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลง โดเนินการนำข้อเสนอแนะที่ได้ไปสู่การปฏิบัติต่อไป

3.เป้าหมาย

ทำการสุ่มตรวจเยี่ยมเรือนจำและทัณฑสถานหญิง ในส่วนภูมิภาคทั้ง 5 ภาค และส่วนกลาง ภาคละ 1 แห่ง รวม 6 แห่ง ภายในปีงบประมาณ 2546

4.วิธีการดำเนินการ

จัดเก็บข้อมูลโดยใช้เครื่องมือ ดังต่อไปนี้

- 4.1 แบบสอบถามข้อมูลจากผู้ต้องขังที่มีเด็กอยู่ในความดูแล และผู้ต้องขังที่ตั้งครรภ์
- 4.2 แบบสอบถามข้อมูลจากบุคลากรในเรือนจำและทัณฑสถานหญิง
- 4.3 แบบตรวจเยี่ยมเรือนจำและทัณฑสถานหญิง

5.ระยะเวลาดำเนินการ

ระหว่าง มกราคม – มิถุนายน 2546

6.งบประมาณดำเนินการ

งบประมาณประจำปี 2546 ของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

7.ผู้รับผิดชอบโครงการ

- 7.1 คณะอนุกรรมการด้านเด็ก เยาวชน และครอบครัว
- 7.2 คณะอนุกรรมการเพื่อการศึกษาการรื้อถอนที่ดิน กรรมสิทธิ์และคุ้มครองเด็กและเยาวชน
- 7.3 เจ้าหน้าที่จากสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ได้รับมอบหมาย

8.ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 8.1 เจ้าหน้าที่ของเรือนจำและทัณฑสถานหญิงมีความตื่นตัว ที่จะปฏิบัติงานด้วยความเคารพในสิทธิมนุษยชนของเด็กและเยาวชน
- 8.2 ข้อมูลทั่วไปของหน่วยงาน และสภาพความเป็นอยู่ของเด็กและเยาวชน ในด้านการศึกษา สุขภาพอนามัย และการสร้างโอกาสในการปรับปรุงคุณภาพชีวิต
- 8.3 ปัญหาและอุปสรรคในการให้การดูแลด้วยความเคารพในสิทธิมนุษยชนของเขาเหล่านั้น
- 8.4 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย หรือ (ร่าง) กฎหมาย หรือแนวทางปฏิบัติต่าง ๆ
- 8.5 มีการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุง กฎหมาย หรือ (ร่าง) กฎหมาย หรือแนวทางปฏิบัติต่าง ๆ ไปในทางที่ให้ความเคารพในสิทธิมนุษยชนของเด็กและเยาวชนมากขึ้น

ลงชื่อ.....ผู้เสนอโครงการ

(นายชูชัย ศุภวงศ์)

เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

อนุกรรมการ และเลขานุการคณะอนุกรรมการด้านเด็ก เยาวชน และครอบครัว

วันที่ มกราคม พ.ศ. 2546

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติโครงการ

(คุณหญิงจันทน์ สันตะบุตร)

ประธานอนุกรรมการ ด้านเด็ก เยาวชน และครอบครัว

วันที่ มกราคม พ.ศ. 2546

รายงานผลการดำเนินงานตามโครงการเฝ้าระวังและตรวจสอบ

เรือนจำ และทัณฑสถาน

โดย คณะอนุกรรมการด้านเด็ก เยาวชน และครอบครัว

คณะอนุกรรมการเพื่อการศึกษากรมราชทัณฑ์ สถานพินิจและคุ้มครองเด็ก และเยาวชน

ใน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

โครงการเฝ้าระวังและตรวจสอบเรือนจำ และทัณฑสถาน มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการให้ความดูแลสิทธิของเด็ก เยาวชน และครอบครัว ที่ได้รับผลกระทบจากการที่บิดา และ/หรือมารดา และ/หรือ หัวหน้าครอบครัว และ/หรือตนเอง ต้องตกเป็นผู้ต้องขังในเรือนจำ และทัณฑสถาน รวมทั้งเพื่อกระตุ้นให้เจ้าหน้าที่ที่มีความตระหนักในภาระหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติงานด้วยความเคารพในสิทธิของ เด็ก เยาวชน และครอบครัวอีกด้วย โดยในขั้นต้นนี้ คณะอนุกรรมการฯ ได้ดำเนินการตรวจสอบและประมวลผลการดำเนินโครงการในเรือนจำ 6 แห่ง และทัณฑสถาน 6 แห่ง ทั้งในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์ผู้ต้องขังหญิงที่อยู่ในระหว่างตั้งครรภ์ และ/หรือที่มีบุตรอยู่ด้วย จำนวน 242 คน (คิดเป็น 1.58 % ของผู้ต้องขังหญิงทั้งหมด 15,243 คน หรือ 44.48% ของผู้ต้องขังที่กำลังตั้งครรภ์ หรือมีบุตรติดมาอยู่ด้วยทั้งสิ้น 544 คน) คณะอนุกรรมการฯ ได้ทำการเก็บข้อมูลผู้ต้องขังในเรือนจำหรือทัณฑสถานที่ตั้งอยู่ในภาคกลางจำนวน 157 คน (64.87%) ภาคเหนือ 40 คน (16.52%) ภาคตะวันออก 21 คน (8.67%) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 คน (0.41 %) และภาคใต้ 23 คน (9.50 %) โดยที่ร้อยละ 55.78% ของผู้ต้องขังที่แจ้งอายุบุตรคนสุดท้ายทั้งหมด (185 คน) มีบุตรอายุยังไม่เกิน 36 เดือน รายละเอียดลักษณะทั่วไปของผู้ต้องขังแสดงในตารางที่ 1

จากการดำเนินการตามโครงการดังกล่าว คณะอนุกรรมการฯ ได้พบประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนที่สำคัญ และจำเป็นต้องเร่งผลักดันให้มีการแก้ไขและช่วยเหลือโดยด่วน คือ มีเด็กและเยาวชนที่ได้รับผลกระทบจากการที่บิดา และ/หรือมารดา และ/หรือ หัวหน้าครอบครัว และ/หรือ ตนเอง ต้องตกเป็นผู้ต้องขังในเรือนจำ และทัณฑสถาน เป็นจำนวนมาก ซึ่งอาจแบ่งได้เป็น 4 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 เยาวชนหญิงอายุต่ำกว่า 20 ปี ที่ต้องถูกขังร่วมกับผู้ใหญ่ จากการตรวจสอบพบเยาวชนหญิงกลุ่มนี้ จำนวน 628 คน (4.12 % ของผู้ต้องขังหญิงทั้งหมด 15,243 คน) ดังแสดงในตารางที่ 1

กลุ่มที่ 2 เด็กในครรภ์ผู้ต้องขัง จากการตรวจสอบพบผู้ต้องขังหญิงที่อยู่ในระหว่างตั้งครรภ์ จำนวน 177 คน (1.16 % ของผู้ต้องขังหญิงทั้งหมด 15,243 คน) และจากการสัมภาษณ์พบว่า ร้อยละ 61.79% (55 คน) ของผู้ต้องขังที่กำลังตั้งครรภ์ที่ตอบแบบสัมภาษณ์ (89 คน) นั้น มีอายุครรภ์ใกล้คลอด ดังแสดงในตารางที่ 2

กลุ่มที่ 3 เด็กที่คลอดในระหว่างผู้ต้องขังหญิงรับโทษในเรือนจำและทัณฑสถาน (เด็กติดผู้ต้องขัง) จากการตรวจสอบพบผู้ต้องขังหญิงที่ต้องนำเด็กมาอยู่ด้วยเนื่องจากไม่มีญาติมารับไปดูแลเป็นจำนวน 242 คน (1.58% ของผู้ต้องขังหญิงทั้งหมด 15,243 คน) และจากการสัมภาษณ์พบว่า ร้อยละ 83.62% (97 คน) ของเด็กติดผู้ต้องขังที่ได้รับการแจ้งอายุทั้งหมด 116 คน มีอายุไม่เกิน 36 เดือนดังแสดงในตารางที่ 3

กลุ่มที่ 4 เด็กที่ถูกพรากจากสภาพครอบครัวเนื่องจาก บิดา และ/หรือมารดา และ/หรือผู้ปกครองต้องเข้าไปรับโทษอยู่ในเรือนจำหรือทัณฑสถาน จากการสัมภาษณ์ผู้ต้องขังหญิงที่กำลังตั้งครรภ์ และผู้ต้องขังหญิงที่มีบุตรอยู่ด้วยจำนวน 242 คน พบว่า 76.44 % (185 คน) ของเขาเหล่านั้นต้องทิ้งเด็กอย่างน้อย 1 คนไว้ที่บ้านในขณะที่ตนต้องถูกคุมขังในเรือนจำ หรือทัณฑสถาน ดังรายละเอียดปรากฏในตารางที่ 4

หมายเหตุ

ด้วยคณะกรรมการฯและทีมงานสัมภาษณ์ ได้สัมภาษณ์ผู้ต้องขังที่อยู่ในทัณฑสถานบำบัดพิเศษคลองไผ่ ที่ตัดสินใจเด็ดขาดแล้ว มีผู้ต้องขังจำนวน 52 คน หรือ 1.79 % (จากจำนวน 2,893 คน) ที่มีบุตรอยู่ภายนอกเรือนจำ มากกว่า 1 คน เป็นการขอสัมภาษณ์กรณีพิเศษ เพื่อต้องการทราบว่าผู้ต้องขังมีบุตรอยู่ภายนอกหรือไม่ จากการสัมภาษณ์เชิงลึกในกรณีที่ผู้ต้องขังมีบุตรอยู่ภายนอกทั้งหมด 237 คน (1.55 % ของผู้ต้องขังทั้งหมด จำนวน 15,243 คน) ดังรายละเอียดปรากฏในตารางที่ 5-7

คณะกรรมการด้านเด็ก เยาวชน และครอบครัว และคณะกรรมการเพื่อการศึกษากรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ได้ตรวจเยี่ยมศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนหญิงบ้านปรานี สังกัดกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม จากการสัมภาษณ์เด็กและเยาวชนหญิงที่ตั้งครรภ์และมีบุตรในศูนย์ฝึกอบรม ดังรายละเอียดในตารางที่ 8

อนุกรรมการด้านเด็ก เยาวชน และครอบครัว และคณะกรรมการเพื่อการศึกษากรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ได้ดำเนินโครงการเฝ้าระวังและตรวจสอบเรือนจำและทัณฑสถาน ตั้งแต่เดือนมกราคม ถึงกันยายน 2546 ในปีงบประมาณ 2546 บัดนี้การตรวจเยี่ยมได้เสร็จเรียบร้อย และนำข้อมูลเสนอต่อคณะกรรมการฯ ขอความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ พร้อมนำเสนอต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการแก้ไขกฎหมาย นโยบาย ระเบียบปฏิบัติ และโครงสร้างของหน่วยงาน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการละเมิดสิทธิเด็ก เยาวชน และครอบครัว ที่ได้รับผลกระทบจากกระบวนการยุติธรรมของรัฐ ทั้ง 4 กลุ่มต่อไป

ตารางที่ 1 ลักษณะทั่วไปของผู้ต้องขังหญิงที่ตอบแบบสัมภาษณ์ ในเรือนจำ หรือทัณฑสถาน

		จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ			
1	ชาย	0	0
2	หญิง	242	100
	รวม	242	100
อายุ			
1	7 ปีขึ้นไป แต่ไม่เกิน 14 ปี	1	0.41
2	14 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 18 ปี	1	0.41
3	ตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 20 ปี	10	4.13
4	ตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 25 ปี	86	35.53
5	ตั้งแต่ 25 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 60 ปี	114	59.50
	รวม	242	100
ระดับการศึกษา			
1	ไม่ได้เรียน	34	14.05
2	ประถมศึกษา	133	54.96
3	มัธยมศึกษา	67	27.68
4	อนุปริญญา	5	2.07
5	ปริญญาตรี	1	0.41
	รวม	242	100
ระยะเวลาที่อยู่ในเรือนจำ หรือ ทัณฑสถาน จนถึงวันสัมภาษณ์			
1	น้อยกว่า 1 เดือน	24	9.92
2	1-3 เดือน	28	11.57
3	3 เดือนถึง 1 ปี	77	31.82
4	1 ปีขึ้นไป	113	46.69
	รวม	242	100

ตารางที่ 1 (ต่อ) ลักษณะทั่วไปของผู้ต้องขังหญิงที่ตอบแบบสอบถาม ในเรือนจำหรือทัณฑสถาน

ข้อหาที่ได้รับ		
1	เกี่ยวกับยาเสพติด	215 88.84
2	เกี่ยวกับทรัพย์สิน	19 7.85
3	เกี่ยวกับชีวิตหรือร่างกาย	6 2.48
4	อื่น ๆ	2 0.83
รวม		242 100
จำนวนครั้งที่เคยถูกจับ		
1	ไม่เคยถูกจับ	147 60.74
2	เคยถูกมาแล้ว 1-3 ครั้ง	88 36.36
3	เคยถูกมาแล้วมากกว่า 3 ครั้ง	7 2.90
รวม		242 100
ก่อนถูกจับครั้งนี้อาศัยอยู่กับ		
1	อยู่คนเดียว	5 2.07
2	บิดาและมารดา	103 42.57
3	บิดาหรือมารดา และคู่สมรสใหม่ของบิดาหรือมารดา	2 0.83
4	ญาติผู้ใหญ่อื่น ๆ	31 12.80
5	คนรู้จักที่ไม่ใช่ญาติ	15 6.20
6	นายจ้าง	4 1.65
7	เพื่อน	1 0.41
8	ครอบครัวและคู่สมรสของตนเอง	81 33.47
รวม		242 100
ภูมิลำเนาของผู้ต้องขัง		
1	ภาคเหนือ	45 18.60
2	ภาคใต้	23 9.50
3	ภาคกลาง	151 62.40
4	ภาคตะวันออก	15 6.20
5	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	8 3.30
รวม		242 100
ลักษณะที่อยู่อาศัยของผู้ต้องขังหญิง ก่อนถูกจับกุมตัว		
1	ไม่มีที่อยู่แน่นอน/เร่ร่อน	10 4.14
2	บ้านเดี่ยว	113 46.70
3	บ้านตึกแถว	34 14.04
4	ชุมชนแออัด	26 10.74
5	อื่น ๆ	59 24.38
รวม		242 100

ตารางที่ 1 (ต่อ) ลักษณะทั่วไปของผู้ต้องขังหญิงที่ตอบแบบสอบถามในเรือนจำหรือทัณฑสถาน

	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่อยู่ก่อนมาอยู่ในเรือนจำ หรือทัณฑสถาน		
1 อยู่คนเดียว	10	4.12
2 น้อยกว่า หรือเท่ากับ 5 คน	172	71.07
3 มากกว่า 5 คน แต่ไม่เกิน 9 คน	51	21.08
4 ตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป	9	3.72
รวม	242	100
อายุบุตรคนโต ของผู้ต้องขัง (หมายเหตุ หากมีบุตรคนเดียว ให้นับเป็นบุตรคนโต)		
1 ไม่เกิน 36 เดือน	63	32.81
2 36 เดือน ขึ้นไป แต่ไม่เกิน 7 ปี	39	20.31
3 7 ปี ขึ้นไป แต่ไม่เกิน 14 ปี	55	28.65
4 14 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 18 ปี	15	7.81
5 18 ปีขึ้นไปแต่ไม่ถึง 20 ปี	6	3.12
6 ตั้งแต่ 20 ปี ขึ้นไป	14	7.29
รวม (จำนวนผู้ต้องขังหญิงที่แจ้งอายุบุตร)	192	100
อายุบุตรคนสุดท้อง ของผู้ต้องขัง		
1 ไม่เกิน ๓๖ เดือน	121	84.07
2 ๓๖ เดือน ขึ้นไป แต่ไม่เกิน ๑ ปี	16	11.11
3 ๑ ปี ขึ้นไป แต่ไม่เกิน ๑๔ ปี	7	4.86
รวม	144	100
สถานภาพของคู่สมรสของผู้ต้องขังในขณะนี้		
1 เป็นผู้ดูแลครอบครัว	47	19.42
2 กำลังได้รับโทษอยู่ในเรือนจำ	73	30.17
3 แยกทางกันก่อนเข้ามาอยู่ในเรือนจำ หรือทัณฑสถาน	61	25.20
4 แยกทางกันหลังจากเข้ามาอยู่ในเรือนจำ หรือทัณฑสถาน	33	13.64
5 อื่น ๆ	28	11.57
รวม	242	100

คณะอนุกรรมการฯ ได้มีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ต้องขังที่ดำรงกร มีบุตรติดอยู่ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน มีบุตรอยู่ภายนอกเรือนจำ/ทัณฑสถาน เช่น สถานสงเคราะห์ของรัฐและเอกชน บ้านบุญญาท

1.อายุของผู้ต้องขังหญิงที่กระทำความผิดส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 20-60 ปี แต่ที่สัมภาษณ์เชิงลึกคือในช่วง 21-38 ปีเป็นส่วนใหญ่

2.ระดับการศึกษา ส่วนมากจะเรียนในระดับประถมศึกษา แต่ไม่จบประถมศึกษาปีที่ 6 และจะมีจำนวนหนึ่งที่ไม่เคยเรียนหนังสือเลย เขียนชื่อตนเองไม่ได้ ส่วนมากเป็นคนภาคกลาง

3.ระยะเวลาของกหนดโทษในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ส่วนมาก มีกำหนดโทษสูงกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 10 ปี

4.ข้อหาที่ได้รับจำนวนมากเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ซึ่งเป็นข้อหามียาเสพติดไว้ในครอบครองเพื่อเสพ หรือมียาเสพติดไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย หรือมียาเสพติดไว้ในครอบครองเพื่อเสพและจำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและจำหน่าย ผู้หญิงส่วนใหญ่เป็นผู้ร่วมกระทำในข้อหาต่างๆ เพราะสามีเป็นคนจำหน่าย และสามีบางคนทั้งเสพและจำหน่าย เวลาตำรวจจับจะจับทั้งครอบครัว และบางคนก็บอกตรงๆ ว่าจำหน่ายเพราะสามีเอาแต่เสพยาไม่ทำมาหากินเลี้ยงครอบครัว จึงขายยาเลี้ยงลูก ผู้ต้องขังหญิงเหล่านี้มีพ่อ หรือ แม่ หรือ บุคคลในครอบครัวเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นส่วนมาก และผู้ต้องขังหญิงจะอยู่กับสามีเป็นส่วนใหญ่ขณะที่ถูกจับกุม

5.ผู้ต้องขังจำนวนมากจะถูกจับเป็นครั้งแรก แต่จะมีจำนวนถึง 36.36 % ที่ผู้ต้องขังหญิงกระทำความผิดเป็นครั้งที่ 2,3 มาแล้ว และในจำนวนนี้มีผู้ต้องขังหญิงที่เคยผ่านสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนมาแล้วจำนวน ถึง 20 % (ผู้ต้องขังหญิงเคยกระทำความผิดตั้งแต่อายุ 15 ปี แล้วก็เข้าออกเรือนจำ ผู้ต้องขังหญิงเหล่านี้ผ่านสถานแรกรับเด็กชาย บ้านเมตตา, ศูนย์ฝึกอบรมเด็กหญิงบ้านปรานี, สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ระยอง, สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนนครราชสีมา, สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนสงขลา ฯลฯ)

6.ผู้ต้องขังหญิงเมื่อถูกจับดำเนินคดี และตัดสินแล้ว สามีที่ไม่ถูกจับจะเลิกไม่มาเยี่ยมผู้ต้องขังเลย และไม่มารับลูกหลังจากที่คลอดแล้ว

ตารางที่ 2 ข้อมูลทั่วไปผู้ต้องขังหญิงที่เกี่ยวกับการตั้งครรภ์

	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การตั้งครรภ์ของผู้ต้องขัง		
1 ไม่ได้กำลังตั้งครรภ์	153	63.22
2 กำลังตั้งครรภ์	89	36.78
รวม	242	100
อายุครรภ์ผู้ต้องขัง		
1 ไม่เกิน 3 เดือน	7	7.87
2 3-6 เดือน	29	32.58
3 6 เดือน ขึ้นไป	53	59.55
รวม	89	100

จากการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 89 คน(50.28%) จากผู้ต้องขังที่ตั้งครรภ์ทั้งหมดทั่วประเทศ 177 คน ผู้ต้องขังหญิงทุกคนที่ตั้งครรภ์จะบอกว่าได้รับการดูแลอย่างดีจากเจ้าหน้าที่เรือนจำ/ทัณฑสถาน ทั้งในด้านการฝากครรภ์,การมีอาหารเสริมให้,การฉีควัคซีน ฯลฯ แต่สิ่งที่เขาต้องการคือ การมีงานทำ ขณะที่ยังตั้งครรภ์อยู่เพราะจะได้ไม่เครียด

-ผู้ต้องขังหญิงที่ตั้งครรภ์แล้วไม่มีใครมาเยี่ยมเลยจะรู้สึกสับสน และไม่ทราบว่าจะทำอย่างไรดีกับลูกที่จะเกิดมา เพราะไม่อยากให้เด็กอยู่ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน

-ผู้ต้องขังหญิงที่ตั้งครรภ์ที่สามีถูกจับด้วย จะเครียดมาก ซึ่งจะมีผลกระทบต่อเด็กในครรภ์

-ผู้ต้องขังหญิงที่ตั้งครรภ์แล้วมีการผลิตฟ้องอยู่เรื่อยๆ กลียังไม่ตัดสินใจ จะมีความเครียดมาก

-ผู้ต้องขังหญิงที่ตั้งครรภ์ เมื่อขึ้นศาลขอแถลงสดว่ากำลังมีครรภ์ แต่ทางศาลไม่ให้แถลงสดตัดสิน มาเลย และส่วนมากไม่มีทนายความ

-ผู้ต้องขังหญิงที่ตั้งครรภ์ บางคนจะมีลูกอยู่ที่ภายนอก ผู้ต้องขังหญิงเหล่านี้จะกังวลมากไม่รู้ว่าลูกตนเองเป็นอย่างไร อยู่อย่างไร และบางรายลูกไม่รู้ด้วยว่าแม่ถูกจับ เพราะขณะที่ถูกจับถูกไปโรงเรียน มีบางรายเมื่อแม่ถูกจับแล้ว ลูกจะเป็นคนไปขายยาเสพติดเพื่อนำเงินมาเลี้ยงพี่น้องในครอบครัว ทำให้เด็กและเยาวชนถูกจับไปอยู่ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

ตารางที่ 3 ข้อมูลทั่วไปของเด็กติดผู้ต้องขัง ในเรือนจำ หรือทัณฑสถาน

	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เด็กติดผู้ต้องขัง		
1 ไม่มีเด็กติดมาอยู่ด้วย	89	36.78
2 มีเด็กติดมาอยู่ด้วย(เป็นเด็กที่คลอดขณะอยู่ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน)	153	63.22
รวม	242	100
อายุของเด็กติดผู้ต้องขัง		
1 ไม่เกิน 12 เดือน	81	52.94
2 12 เดือนขึ้นไป แต่ไม่เกิน 24 เดือน	40	26.14
3 24 เดือนขึ้นไป แต่ไม่เกิน 36 เดือน	12	7.85
4 36 เดือน ขึ้นไป	20	13.07
รวม	153	100

จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ต้องขังหญิงที่บุตรอยู่ในเรือนจำ จำนวน 185 คน (62.08%) จากผู้ต้องขังหญิงที่มีบุตร ทั้งทั้งประเทศจำนวน 298 คน ทางกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม ได้มีข้อปฏิบัติต่อเด็กติดผู้ต้องขัง คือ

1. เด็กติดครรภ์มารดาหากครบกำหนดคลอด ให้เรือนจำและทัณฑสถานพาไปคลอดที่สถานพยาบาลภายนอก และไม่ให้บันทึกลงสูติบัตรว่าเด็กนั้นคลอดในเรือนจำหรือทัณฑสถาน แต่ให้ใช้ทะเบียนอาคาร หรือทัณฑสถานนั้นแทน
2. เด็กที่อายุแรกเกิดถึง 1 ปี ควรให้มารดาเป็นผู้เลี้ยงดูเด็กด้วยตนเอง เพื่อสร้างความรักความอบอุ่น และความสัมพันธ์อันดีระหว่างมารดาและบุตร
3. เด็กติดผู้ต้องขังที่อยู่ในเรือนจำและทัณฑสถานเขตกรุงเทพมหานครและจังหวัดใกล้เคียง ถ้าเด็กมีอายุ 1 ปีขึ้นไป ให้จัดส่งเด็กนั้นออกไปให้ญาติอุปการะ หรือส่งเด็กเข้าสถานสงเคราะห์ หรือสถานรับเลี้ยงเด็ก
4. เด็กติดผู้ต้องขังที่อยู่ในเรือนจำในส่วนภูมิภาคอนุญาตให้อยู่กับมารดา จนถึงอายุ 3 ปี และให้เรือนจำติดต่อส่งเด็กให้ญาติรับไปอุปการะ หรือส่งสถานสงเคราะห์ของรัฐหรือเอกชนที่ให้บริการ เนื่องจากเด็กวัยนี้โตพอที่จะจดจำสิ่งแวดล้อมต่างๆและโตพอที่จะช่วยเหลือตนเองได้ การเลี้ยงดูในเรือนจำซึ่งมีสิ่งแวดล้อมที่ไม่เหมาะสมจะทำให้เด็กจดจำและเป็นปมด้อยสำหรับเด็กในอนาคต
5. ระหว่างที่เด็กพักอาศัยอยู่ในเรือนจำและทัณฑสถานให้เรือนจำและทัณฑสถานจัดการช่วยเหลือเรื่อง นม อาหารเสริม เครื่องนุ่งห่ม ตลอดจนการรักษาพยาบาล โดยประสานขอความช่วยเหลือจากกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ หรือพัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัดในพื้นที่ หรือองค์กรภาคเอกชนต่างๆ

แต่สิ่งที่พบจากการสัมภาษณ์ผู้ต้องขังหญิงที่มีบุตรอยู่ในเรือนจำ / ทัณฑสถาน ส่วนมากไม่ต้องการให้เด็กอยู่ในเรือนจำกับตนเพราะ

1. สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมกับเด็ก ตั้งแต่เรื่องที่นอนไม่เพียงพอ ต้องนอนกันแบบแออัดมาก และต้องอยู่ปนกับบุคคลที่ป่วย

2. เด็กบางคนป่วย และไม่สบาย จะติดต่อกันรวดเร็วมมาก และเด็กบางคนเป็นหิดตะนอย เพราะความแออัด และชื้นของสภาพห้องนอน

3. การเรียนรู้ของเด็กจะช้ามาก และไม่มีโอกาสได้เรียนรู้สิ่งอื่นที่เด็กในวัยเดียวกันฟังได้ เรียนรู้ การสื่อสารจะช้า และไม่มั่นใจในตนเอง

ตารางที่ 4 ข้อมูลทั่วไปของเด็กที่ถูกพรากจากครอบครัว เนื่องจากบิดา มารดาอยู่ในเรือนจำ หรือทัณฑสถาน

	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จำนวนผู้ต้องขังที่		
1 ไม่มีเด็กที่ผู้ต้องขังต้องทิ้งไว้ให้อยู่ในความดูแลของผู้อื่น	57	23.55
2 มีเด็กที่ผู้ต้องขังต้องทิ้งไว้ให้อยู่ในความดูแลของผู้อื่น	185	76.45
รวม	242	100
จำนวนผู้ต้องขังที่ทิ้งเด็กไว้ให้อยู่ในความดูแลของผู้อื่น		
1 เป็นจำนวน ไม่เกิน 3 คน	161	87.03
2 เป็นจำนวน 3-6 คน	24	12.97
รวม	185	100

เป็นข้อมูลส่วนหนึ่งที่สัมภาษณ์ผู้ต้องขังหญิง ที่มีบุตรอยู่ภายนอกเรือนจำและทัณฑสถาน ผู้ต้องขังหญิงเหล่านั้นจะเป็นกังวลมากสำหรับอนาคตของบุตรที่ไม่ทราบว่าเป็นอย่างไร

ตารางที่ 5 ข้อมูลของเด็กที่พ่อหรือแม่ถูกคุมขังในเรือนจำ/ทัณฑสถาน จากการสัมภาษณ์เพิ่มเติมจากผู้ต้อง ขังหญิง ทัณฑสถานบำบัดพิเศษคลองไผ่ จำนวน 52 คน และจากสัมภาษณ์ จำนวน 185 คน รวม 237 คนที่มีบุตรอยู่นอกเรือนจำและทัณฑสถาน

จำนวนของลูกผู้ต้องขัง	จำนวนผู้ต้องขังหญิงมีบุตร (คน)	จำนวนเด็กที่อยู่ภายนอก เรือนจำและทัณฑสถาน (คน)	ร้อยละ
1. จำนวน 1 คน	68	68	13.90
2. จำนวน 2 คน	108	216	44.18
3. จำนวน 3 คน	45	135	27.60
4. จำนวน 4 คน	10	40	8.18
5. จำนวน 5 คน	6	30	6.14
	รวม 237	รวม 489 คน	100

ตารางที่ 6 ช่วงอายุและระดับการศึกษาของเด็กที่มีพ่อหรือแม่อยู่ในเรือนและทัณฑสถาน

ช่วงอายุของเด็ก (ปี)	ระดับการศึกษา	จำนวนเด็กที่พ่อหรือแม่อยู่ ในเรือนจำและทัณฑสถาน (คน)	ร้อยละ
1. อายุ 1-3 ปี	ก่อนอนุบาล	64	13.08
2. อายุ 3-6 ปี	อนุบาล	122	24.96
3. อายุ 6-12 ปี	ประถมศึกษาปีที่ 1-6	215	43.97
4. อายุ 12-18 ปี	มัธยมศึกษา(ม1-6)	85	17.38
5. อายุ 18 ปีขึ้นไป	อุดมศึกษา	3	0.61
		รวม 489	100

ตารางที่ 7 เด็กที่ พ่อหรือแม่ อยู่ในเรือนจำและทัณฑสถาน และเด็กอาศัยอยู่กับบุคคลอื่น

บุคคลที่เด็กอาศัยอยู่	จำนวนเด็ก (คน)	ร้อยละ
1. พ่อของเด็ก	30	6.13
2. ปู่ ย่า ตา ยาย	317	64.83
3. ลุง ป้า น้า อา	55	11.24
4. คนที่รู้จัก	10	2.05
5. อยู่ตามลำพัง	67	13.70
6. อยู่สถานสงเคราะห์	10	2.05
รวม	489	100

จากผลการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ต้องขังหญิงที่มีบุตรอยู่ภายนอก จำนวน 237 คน (1.55 %) จากจำนวนผู้ต้องขังหญิงทั้งหมด 15,243 คน มีบุตรอยู่ภายนอก จำนวนถึง 489 คน พบว่า

1. ผู้ต้องขังหญิงมีบุตรจำนวนตั้งแต่ 1-4 คน ที่อยู่ภายนอก จำนวนมากมีบุตรอย่างน้อย 2 คน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ผู้ต้องขังหญิงจะเครียดมากเพราะคิดถึงลูก และไม่มีคนหาเลี้ยง

2. จำนวนถึง 43.97 % ที่เด็กกำลังเรียนหนังสืออยู่ในระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 แต่เด็กบางคนได้ออกจากการศึกษากลางคันเพราะไม่มีค่าใช้จ่ายในการเรียน และเด็กเองก็ยังไม่มียาได้

3. เด็กที่มีพ่อหรือแม่อยู่ในเรือนจำและทัณฑสถาน จะอาศัยอยู่กับ ปู่ ย่า ตา ยาย ซึ่งมีอายุมากเกินกว่า 60 ปี ต้องรับภาระเลี้ยงเด็ก ประกอบกับไม่มีรายได้ จึงทำให้เด็กที่อยู่ด้วยได้รับความลำบาก

4. เด็กที่พ่อหรือแม่อยู่ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน เป็นกลุ่มเด็กที่มีแนวโน้มจะกระทำผิด ไปก่ออาชญากรรม หรือขายยาเสพติดมาเลี้ยงครอบครัวแทนพ่อหรือแม่

5. เด็กจำนวนถึง 13.70 % ที่อยู่กันตามลำพังพี่น้อง ไม่มีรายได้แน่นอนมาใช้จ่าย ในด้านการเรียน ด้านความเป็นอยู่ เด็กเหล่านี้มีแนวโน้มออกจากโรงเรียนกลางคัน ไม่มีโอกาสเรียนต่อ

ศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชน บ้านปรานี สังกัดกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม ด้วยคณะอนุกรรมการด้านเด็ก เยาวชน และครอบครัว พร้อมด้วยอนุกรรมการเพื่อการศึกษากรมราชทัณฑ์ สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ได้ไปตรวจเยี่ยม เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2546 พร้อมคณะนางสาวจณิสตา ลิวเฉลิมวงศ์ ที่ปรึกษารัฐมนตรีกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยทางศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนหญิง บ้านปรานี มีจำนวนเด็กและเยาวชนทั้งสิ้น 314 คน ทางคณะอนุกรรมการฯ ได้สัมภาษณ์และให้เด็กและเยาวชนกรอกแบบสอบถามจำนวน 69 คน (21.97 %) โดยมีเด็กและเยาวชนที่ตั้งครรภ์, มีบุตรติดอยู่ในสถานฝึกอบรมฯ และมีบุตรที่อยู่ภายนอกศูนย์ฝึกอบรม อายุไม่เกิน 36 เดือน จำนวนทั้งสิ้น 34 คน (10.82 %)

ตารางที่ 9 ข้อมูลทั่วไปของเด็กและเยาวชนหญิง บ้านปรานี

ช่วงอายุของเด็กและเยาวชน	เด็กและเยาวชนที่ตั้งครรภ์	เด็กและเยาวชนหญิงที่บุตรอยู่ในศูนย์ฝึกอบรม	เด็กและเยาวชนหญิงที่บุตรอยู่ภายนอก	คดีของเด็กและเยาวชนหญิง
ต่ำกว่าอายุ 13 ปี	-	-	-	ร้อยละ 99.98 %
อายุ 13-15 ปี	3	1	3	เป็นคดีที่เกี่ยวข้อง
อายุ 15-17 ปี	5	3	5	กับยาเสพติดมีไว้ในครอบครองเพื่อ
อายุ 17-18 ปี	3	7	4	เสพ หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย
รวม	11	11	12	

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากเด็กและเยาวชน และจากแบบสอบถาม จำนวน 69 คน พบรายละเอียดเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนหญิง ดังนี้

1. มีเด็กและเยาวชนหญิงที่ตั้งครรภ์ จำนวน 11 คน ที่ตั้งครรรค์ตั้งแต่อายุ 13 ปี ซึ่งสามีของเด็กและเยาวชนส่วนมากอายุไม่เกิน 20 ปี และเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดตั้งแต่มีไว้ในครอบครองเพื่อเสพ และมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย และมีบางกรณีที่มีสามีและภรรยาติดยาเสพติดทั้งคู่

2. มีเด็กและเยาวชนที่มีบุตรตั้งแต่อายุ 13 ปี มีบุตรจำนวน 3 คนและกำลังตั้งครรภ์ ได้ 5 เดือน และเข้า-ออก ศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชน/สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนตลอด จนขณะนี้อายุ 17 ปี 6 เดือน เข้า-ออก จำนวน 3 ครั้ง ทุกครั้งขอหาเกี่ยวข้องกับยาเสพติด กรณีนี้เป็นเด็กที่ถูกส่งลงละเมิดทางเพศมาแล้ว ลูกคนโต สามีคนแรกเลี้ยงดู แต่ลูกอีก 2 คน ดาเป็นคนเลี้ยงดู ดาอายุ 51 ปีไม่อาชีพที่แน่นอนและรายได้ไม่มี

3. ในขณะที่เด็กและเยาวชนหญิง มีครรภ์หรือมีบุตรติดอยู่ในศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชน หรือในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน หรือมีบุตรที่อยู่ภายนอก โดยบางกรณีสามีเป็นคนเลี้ยงดู บางกรณีเป็น ปู่ ย่า ตา ยาย เลี้ยง มีจำนวน 12 คน มีเด็กเล็กจำนวน 16 คน ซึ่งเด็กและเยาวชนหญิงเหล่านั้นจะเป็นกังวลเรื่องลูกว่าจะเลี้ยงกันอย่างไร เอาเงินที่ไหนมาเลี้ยงดู เพราะส่วนใหญ่เด็กและเยาวชนหญิงจะเป็นคนหาเลี้ยงครอบครัว

4. จากการสัมภาษณ์เด็กและเยาวชนหญิงเหล่านั้นเลี้ยงบุตรไม่เป็น บางครั้งก็อยากดูแล แต่บางครั้งก็ไม่ต้องการบุตร แล้วแต่อารมณ์ โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนหญิงที่ตั้งครรภ์ไม่ต้องการให้บุตรเกิดมาเพราะกลัวความลำบากและไม่มีความพร้อมในการดูแล ยังอยากเที่ยวสนุกสนานอยู่

5. เด็กและเยาวชนหญิง ก่อนที่จะเข้ามายังศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนหญิง ไม่มีงานทำที่แน่นอน และรายได้ไม่แน่นอน ส่วนมากจะจบการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และในระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น 1,2 เท่านั้น และติดเพื่อน มีสามี ออกจากโรงเรียนกลางคัน

6. เด็กและเยาวชนหญิง ส่วนหนึ่งเคย เข้า-ออก ศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชน /สถานพินิจ คุ้มครองเด็กและเยาวชน มากกว่า 1 ครั้งมาแล้ว เพราะเมื่อพ้นการฝึกอบรมไปแล้วสังคมไม่ยอมรับ หรือบางกรณีก็เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับปัญหาอาชญากรรมอีก

7. เด็กและเยาวชนหญิงบางรายอยากเรียนต่อ แต่ครอบครัวไม่มีเงินส่งเรียน พ่อแม่ไม่มีรายได้ที่แน่นอน ส่วนมากจะไปทำงานช่วยครอบครัวคือการไปขายยาเสพติดหรือเดินของ

8. เด็กและเยาวชนหญิงจากจำนวน 69 รายที่สัมภาษณ์เชิงลึก มีจำนวน 50 % ที่ตอบว่าครอบครัวมีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด บางรายทั้งพ่อแม่ ติดอยู่ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน บางรายก็มีพี่หรือน้องอยู่ในศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชน/สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

ข้อสังเกตจากอนุกรรมการฯ

1. เมื่อเด็กหรือเยาวชน หรือผู้หญิง ถูกจับดำเนินคดี ควรจะมีกระบวนการสอบสวนที่สถานีตำรวจแบบใช้ทีมสหวิชาชีพ การหักเหคดีออกจากกระบวนการยุติธรรม โดยเฉพาะเด็กหรือเยาวชนหรือผู้หญิง ที่ตั้งครรภ์ มีบุตรอายุไม่เกิน 3 ปี ที่ถูกล่วงละเมิดทำผิด
2. ควรจะมีกระบวนการ หรือหน่วยงานที่ช่วยเหลือ เด็กหรือเยาวชนหรือผู้หญิงเหล่านั้น ตั้งแต่ขั้นตอนการสอบสวนบนโรงพัก โดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบล ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องมารวบรวมหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน
3. ศาลควรมีการพิจารณา เด็ก หรือเยาวชน หรือผู้หญิงที่ตั้งครรภ์ หรือมีบุตรอายุไม่เกิน 3 ปี ที่ถูกล่วงละเมิดทำผิด โดยใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 246, 247 เข้ามาพิจารณา และควรมีการทบทวนแก้ไขมาตรานี้ด้วย เพื่อเป็นการลดการรับโทษจนกว่าจะคลอดและมีโอกาสเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ หรือเลี้ยงดูเด็กอายุถึง 3 ปี แล้วจึงให้รับโทษ เพราะในศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชน/สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน/เรือนจำ/ทัณฑสถาน สถานที่เหล่านี้ไม่เหมาะสมในการเลี้ยงดูเด็ก
4. เมื่อเด็กหรือเยาวชนหรือผู้ต้องขังหญิง ถูกตัดสินให้ฝึกอบรมฯหรือให้จำคุกในเรือนจำ/ทัณฑสถาน เมื่อคลอดบุตรออกมาแล้วถึงแม้จะมีสถานที่ดูแลเด็ก แต่เด็กหรือเยาวชนหรือผู้ต้องขังหญิงไม่ยอมให้บุตรอยู่ในเรือนจำด้วยเพราะสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม ควรต้องศึกษารายละเอียดจากประเทศต่างๆ ในการดูแลเด็กที่เป็นบุตรผู้ต้องขังหญิง เพื่อให้โอกาสกับเด็ก และควรศึกษาการลงโทษให้แบบชุมชนเข้ามามีส่วนรวม
5. ควรมีการพัฒนาเจ้าหน้าที่ เรือนจำ/ทัณฑสถาน/ศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชน/สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ในเรื่องการดูแลเด็กตามหลักอนุสัญญาสิทธิมนุษยชน
6. กรณีที่พ่อแม่ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน/ศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชน/สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน แต่มีบุตรอยู่ภายนอก ควรมีหน่วยงานเข้ามาร่วมดูแลและรับผิดชอบ เพื่อป้องกันไม่ให้เด็กไปก่ออาชญากรรม และมีโอกาสได้เรียนหนังสือ
7. การปรับทัศนคติของคนในสังคม เรื่องการยอมรับการคืนสู่สังคมหลังพ้นโทษของเด็กหรือเยาวชนหรือผู้ต้องขังหญิง เพื่อให้มีโอกาสไปทำงานประกอบอาชีพได้

.....

ตารางการเดินทางของอนุกรรมการด้านเด็ก เยาวชน และครอบครัว
อนุกรรมการศึกษากรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
ตั้งแต่เดือนมกราคม - กันยายน ๒๕๔๖

วัน เดือน ปี	เรื่อง	จำนวนที่กรอกแบบสอบถาม/ สัมภาษณ์เชิงลึก
27ม.ค.46	อนุกรรมการฯเดินทางตรวจเยี่ยม - เรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ทัณฑสถานบำบัดพิเศษพระนครศรีอยุธยา, เรือนจำกลางจังหวัด	1.ที่ตั้งครรภ์จำนวน 4 คน 2.มีลูกอยู่ในเรือนจำ 6 คน รวม 10 คน
12 ก.พ. 46 14 ก.พ. 46	อนุกรรมการฯ เดินทางตรวจเยี่ยม ทัณฑสถานหญิงกลาง ลาดยาว กรุงเทพฯ	1.ที่ตั้งครรภ์จำนวน 35 คน 2.มีลูกอยู่ในทัณฑสถาน 69 คน รวม 104 คน
3 มี.ค. 46	อนุกรรมการฯ เดินทางตรวจเยี่ยมเรือนจำ กลาง เชียงราย	1.ที่ตั้งครรภ์จำนวน 5 คน 2.มีลูกอยู่ในเรือนจำ 39 คน รวม 44 คน
4 มี.ค. 46	อนุกรรมการฯเดินทางตรวจเยี่ยมทัณฑ สถานหญิงเชียงใหม่	1.ที่ตั้งครรภ์จำนวน 5 คน 2.มีลูกอยู่ในทัณฑสถาน 22 คน รวม 27 คน
25 มี.ค.46	อนุกรรมการฯเดินทางตรวจเยี่ยมเรือนจำ กลางระยอง	1.ที่ตั้งครรภ์จำนวน 1 คน 2.มีลูกอยู่ในเรือนจำ 1 คน รวม 2 คน

26 มี.ค.46	อนุกรรมการฯเดินทางตรวจเยี่ยมทัณฑสถานหญิงชลบุรี	1.ที่ตั้งครรภ์จำนวน 6 คน 2.มีลูกอยู่ในทัณฑสถาน 15 คน รวม 21 คน
13 พ.ค. 46	อนุกรรมการฯเดินทางตรวจเยี่ยมทัณฑสถานหญิงธนบุรี	1.มีลูกอยู่ในทัณฑสถาน 16 คน รวม 16 คน
19 มิ.ย. 46	อนุกรรมการฯเดินทางตรวจเยี่ยมเรือนจำกลางนครราชสีมา อนุกรรมการฯเดินทางตรวจเยี่ยมเรือนจำกลางคลองไผ่	1.ที่ตั้งครรภ์ 1 คน รวม 1 คน
20 มิ.ย. 46	อนุกรรมการฯเดินทางตรวจเยี่ยมทัณฑสถานบำบัดพิเศษคลองไผ่	1.มีลูกฝากเลี้ยงภายนอก 52 คน
21 ก.ค. 46	อนุกรรมการฯเดินทางตรวจเยี่ยมเรือนจำนครศรีธรรมราช	1.ที่ตั้งครรภ์ จำนวน 1 คน 2.มีลูกอยู่ในเรือนจำ 1 คน รวม 2 คน
22 ก.ค. 46	อนุกรรมการฯเดินทางตรวจเยี่ยมทัณฑสถานหญิงสงขลา	1.ที่ตั้งครรภ์จำนวน 7 คน 2.มีลูกอยู่ในทัณฑสถาน 8 คน รวม 15 คน

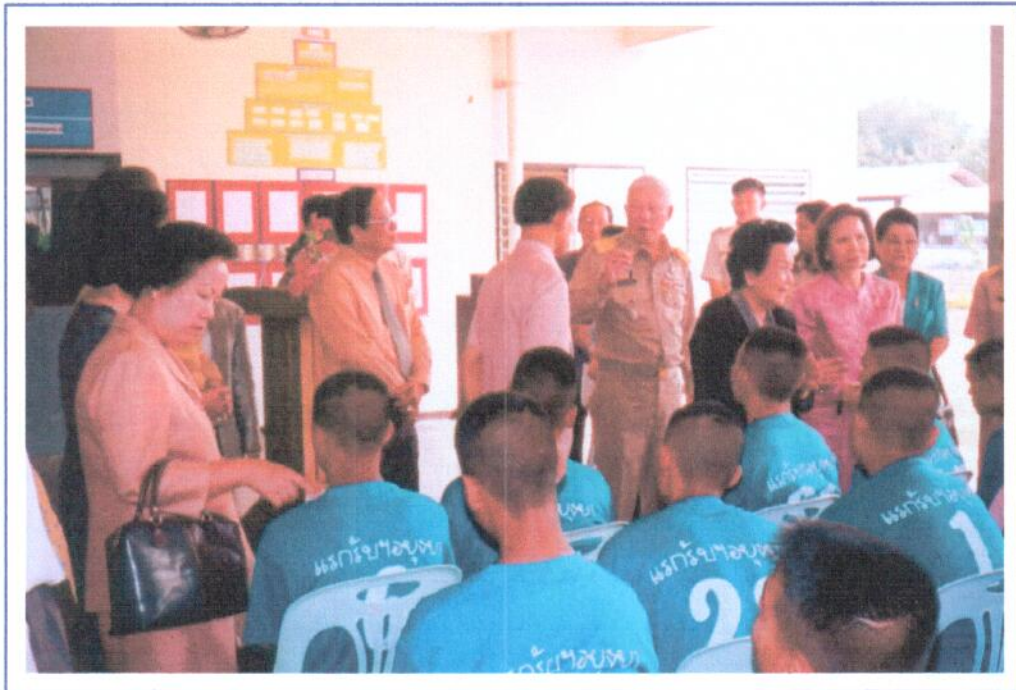
หมายเหตุ

*** สัมภาษณ์เชิงลึก จำนวนทั้งสิ้น 89 คน จากจำนวนที่กรอกแบบสอบถาม
ทั้งสิ้น 242 คน

1.ผู้ต้องขังหญิงที่ตั้งครรภ์ กรอกแบบสอบถาม จำนวน 65 คน

2.ผู้ต้องขังหญิงที่มีลูกติด กรอกแบบสอบถาม จำนวน 177 คน

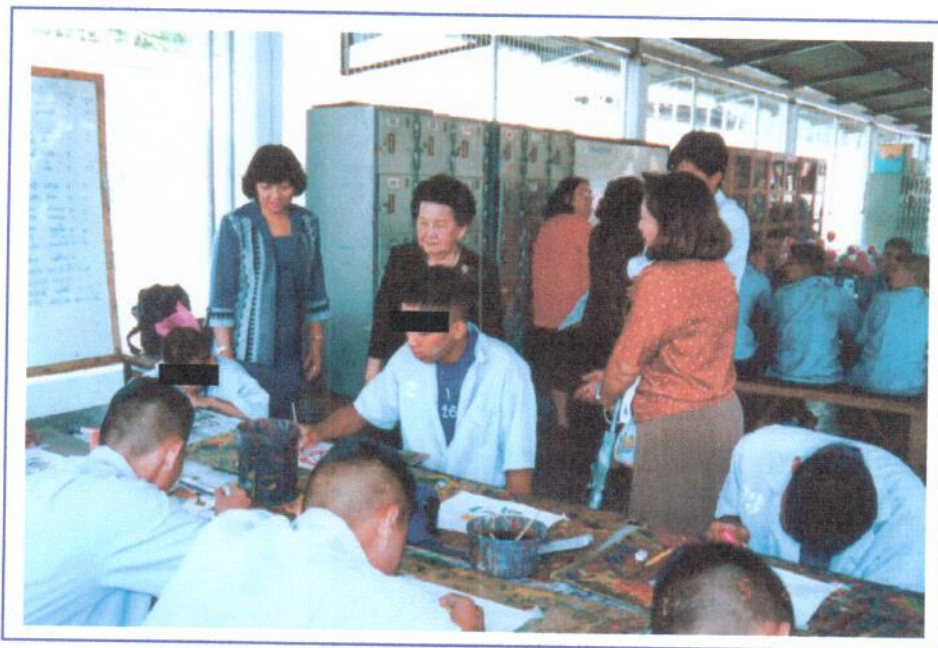
หน่วยงานที่ไปเยี่ยม สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
โดย อนุกรรมการด้านเด็ก เยาวชน และครอบครัว
อนุกรรมการเพื่อการศึกษากรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

ตรวจเยี่ยม สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน พระนครศรีอยุธยา

ศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชน บ้านกรุณา

สถานแรกรับเด็กชาย บ้านเมตตา

สถานพินิจและคุ้มครองเด็ก และเยาวชน เชียงใหม่

สถานพินิจและคุ้มครองเด็ก และเยาวชน ระยอง

เด็กกรอกแบบสอบถาม สถานพินิจ คุ้มครองเด็ก และ เยาวชน ระยอง

ศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชน บ้านกาญจนาภิเษก

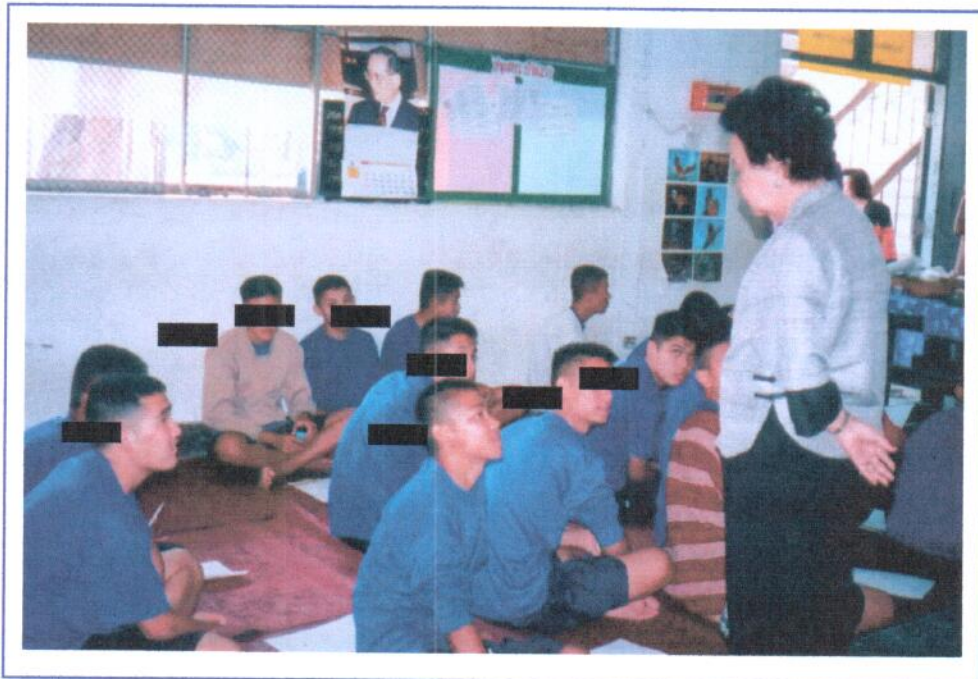
ศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนหญิง บ้านปราณี

ลูกของเขาวชนหญิง บ้านปราณี

ตรวจเยี่ยม ศูนย์ฝึกอบรมเด็กชาย บ้านมูจิตา

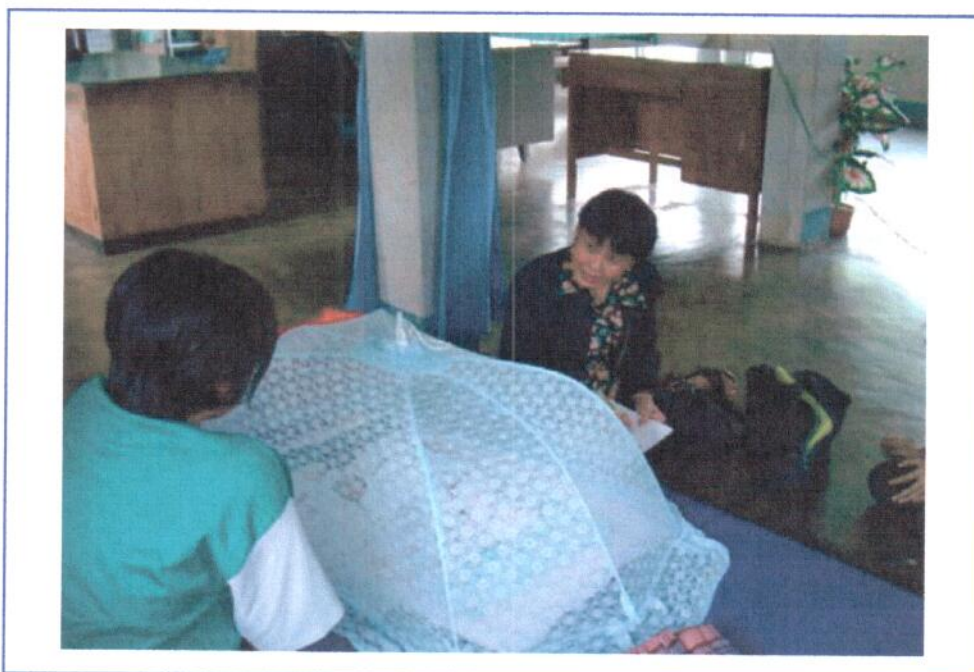
ตรวจเยี่ยม สถานพินิจและคุ้มครองเด็กเยาวชนนครราชสีมา

สถานพินิจและคุ้มครองเด็กเยาวชนนครศรีธรรมราช

คุยกับเด็กและเยาวชนชาย สถานพินิจและคุ้มครองเด็กนครศรีธรรมราช

ตรวจเยี่ยมสถานพินิจและคุ้มครองเด็กเยาวชน สงขลา

กิจกรรมของเด็กและเยาวชน ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

กิจกรรมกลุ่มของเด็กและเยาวชน

เด็กและเยาวชน ซักเสื้อผ้า ในศูนย์ฝึกอบรมเด็ก บ้านกาญจนาภิเษก

MATICHON INFORMATION CENTER		Subject Heading :
Source : มติชน		
Date : 14 ก.ค. 2546	Page : 26	No :

เห็นด้วยช่วยกัน ²⁶ ขยายโอกาสชะลอโทษหญิงตั้งครรภ์-มีบุตร

ทั้งจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน
สตรี ในกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่ง
ชาติ นำโดย คุณหญิงจันทน์ สันตะบุตร และ
คณะทำงานตระเวนหาความเป็นอยู่ของผู้ต้องขัง
หญิงตามเรือนจำต่าง ๆ 10 กว่าแห่งทั่วประเทศ
มีแนวคิดเสนอให้แก้ไขปรับปรุงกฎหมายให้มี
การชะลอโทษผู้ต้องโทษหญิงที่ตั้งครรภ์ และที่
มีบุตรอายุไม่เกิน 3 ขวบ ไม่ต้องถูกจองจำอยู่
ในทัณฑสถาน และไปใช้ชีวิตอยู่ในสถานศึกษา
แทน โดยมีตัวอย่างเช่นที่ประเทศเวียดนาม
ปฏิบัติอยู่นั้น

เรื่องนี้ นางเมธินี ทิพย์มณฑิยาธิ์ โฆษก
ศาลยุติธรรม กล่าวถึงกรณีหญิงตั้งครรภ์ที่
กระทำผิดและต้องโทษจำคุกหรือประหารชีวิต
ว่า ปัจจุบันประเทศไทยมีกฎหมายให้ทุเลาการ
บังคับจำคุกนั้นมียุติแล้ว โดยบัญญัติไว้ใน
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
มาตรา 246 (3),(4) คือ ให้ศาลมีอำนาจสั่ง
ทุเลาการบังคับให้จำคุกไว้ก่อนจนกว่าเหตุอัน
ควรทุเลาจะหมดไป ทั้งนี้ กรณีที่จำเลยเป็น
หญิงมีครรภ์ตั้งแต่ 7 เดือนขึ้นไป รวมถึงกรณี
คลอดบุตรแล้วยังไม่ถึงเดือน ในมาตรา 246
กำหนดว่าระหว่างทุเลาการบังคับนั้น ให้ศาลสั่ง
พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจัดให้บุคคล
ดังกล่าวอยู่ในความควบคุมในสถานที่อันควร

ส่วนกรณีหญิงที่ต้องโทษประหารชีวิต
แต่มีครรภ์ ในมาตรา 247 วรรคสอง
กำหนดชัดเจนว่า ให้รอจนคลอดบุตรเสีย
ก่อนจึงค่อยประหารชีวิต

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณากฎหมายดังกล่าวแล้ว
ไม่ปรากฏว่ามีข้อกำหนดให้เป็นหน้าที่ของ
จำเลย ว่า ต้องเป็นฝ่ายยื่นคำร้องขอลดโทษ
ก่อนจึงจะได้รับความคุ้มครองให้ทุเลาบังคับ
โทษ แต่เป็นอำนาจของศาลจะสั่งได้เองเมื่อข้อ
เท็จจริงปรากฏต่อศาล

นางเบรินีกกล่าวว่า ความเห็นส่วนตัวใน
ฐานะเป็นทนายและเป็นแม่คนหนึ่ง จำเลยซึ่ง
เป็นแม่ผู้ต้องหาควรได้รับความคุ้มครองให้
ชะลอโทษได้ ตั้งแต่เริ่มตั้งครรภ์ กระทั่ง
คลอดและจัดหาสถานที่ที่เหมาะสมให้เลี้ยงบุตร
ชั่วคราวระยะเวลาหนึ่งที่ยังพอต่อการสร้างสายใย
รักและผูกพันกับเด็กแม่ลูก เพื่อคุณภาพชีวิตที่
จะเป็นฐานรากสำคัญต่อการเติบโตเป็น
ทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่า รวมถึงผู้มีหน้าที่
ตามกฎหมาย ผู้บังคับใช้กฎหมายของสังคมที่
เกี่ยวข้อง หากเห็นตรงกันในการใส่ใจ ช่วยดูแล
แก้ปัญหาที่ละเอียดอ่อนเช่นนี้ ย่อมมีโอกาสสูง
ที่ผู้เป็นแม่จะเกิดสำนึกในการเปลี่ยนทัศนคติ
ใหม่กลับตัวกลับใจเป็นคนดี และลูกจะได้รับ
ความคุ้มครองให้เกิดมาด้วยศักดิ์ศรีความเป็น
มนุษย์แท้จริง

จึงเห็นด้วยกับคณะกรรมการสิทธิ
มนุษยชนหากมีแนวคิดจะเสนอ
กฎหมายขยายโอกาสในการคุ้มครอง
หญิงที่ต้องคำพิพากษาจำคุกหรือ
ประหารชีวิตขณะตั้งครรภ์ หรือหญิง
ต้องเลี้ยงบุตรให้ได้รับการชะลอโทษ
ที่เหมาะสมต่อไป

MATICHON INFORMATION CENTER		Subject Heading :
Source :	มติชน	
Date :	8 . ก.ค. 2546	Page : 14 No :

ส.ว.หนุนใช้ กม.ชะลอโทษหญิงท้อง-มีลูก

เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ ประธานคณะกรรมการกิจการเด็ก สตรี เยาวชน และผู้สูงอายุ วุฒิสภา กล่าวถึงกรณี คุณหญิงจันทน์ สันตะบุตร กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เสนอให้ร่างกฎหมายประเด็นชะลอโทษแก่นักโทษหญิงที่ตั้งครรภ์หรือมีบุตรอายุ 1-3 ขวบ ไม่ต้องถูกคุมขังในเรือนจำว่า เรื่องนี้ กมธ.ได้หารือเช่นกัน จากการเยี่ยมเรือนจำลาดยาวและสถานพินิจเด็กบ้านพร้าวแล้ว อนาคตใจ ที่พบว่ามีเด็กอยู่ในคุก พร้อมแม่ที่ถูกต้องโทษจำนวนมาก จึงขอให้เรือนจำและสถานพินิจแยกผู้หญิงที่มีลูกและผู้หญิงตั้งครรภ์ไว้ต่างหาก ซึ่งทั้งกรมราชทัณฑ์และสถานพินิจได้ดำเนินการแล้ว ในสัปดาห์หน้า กมธ.จะเชิญตัวแทนจากศาล อัยการ และกรมราชทัณฑ์มาหารือร่วมกัน

ด้านนายพิชัย ชำเพชร ส.ว.เพชรบุรี กล่าวว่า แม้รัฐมีกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา 246 ที่ระบุว่า ศาลมีอำนาจสั่งให้ทุเลาโทษจำเลยหญิงที่มีครรภ์ 7 เดือนขึ้นไป หรือจำเลยคลอดบุตรไม่ถึง 1

เดือนไว้ก่อน แต่ในทางปฏิบัติมาตรานี้ไม่เคยถูกนำมาใช้ เพราะกฎหมายเขียนต่อไปว่า จำเลยต้องยื่นคำร้องต่อศาลให้ศาลไต่สวนเพื่อมีคำสั่งวินิจฉัยต่อไป ซึ่งในสภาพความเป็นจริงปรากฏว่า หญิงตั้งครรภ์ที่กระทำผิดไม่ทราบว่ามีกฎหมายนี้ จึงไม่เคยมีการขอให้ศาลวินิจฉัย ทั้งในทางปฏิบัติของกระบวนการยุติธรรมก็ละเลยไม่ให้ความรู้แก่จำเลย แม้คนก็เปลี่ยนคำร้องต่อศาลให้ใช้มาตราดังกล่าว กรณีของนางศรีบัวเงิน แก้วนิล หญิงท้อง 9 เดือน ที่ต้องโทษอยู่ขณะนี้ ปรากฏว่าศาลมีคำสั่งให้ยกฟ้องอ้างว่า เรือนจำอนุญาตให้หญิงตั้งครรภ์คลอดลูกที่โรงพยาบาลได้ และไม่เชื่อว่า หญิงและบุตรจะได้รับอันตรายจากการอยู่ในเรือนจำ

"ผมจะเสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาเพื่อหาข้อสรุปที่ดีที่สุดว่า ทำอย่างไรให้มาตรา 246 เป็นไปในทางปฏิบัติที่แท้จริง หรืออาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงแก้ไขกฎหมายต่อไป เพราะหญิงที่อยู่ระหว่างตั้งครรภ์ถึงอายุครรภ์จะน้อยกว่า 7 เดือน แต่ก็ต้องได้รับการดูแลเช่นกัน" นายพิชัยกล่าว

http://www.matichon.co.th

มติชน

วันจันทร์ที่ 7 กรกฎาคม พุทธศักราช 2546 ปีที่ 26 ฉบับที่ 9250 ราคา 8 บาท

กก.สิทธิฯป้องรอกม.

เว้นวรรคไทย 'หญิงทอง'

ศักดิ์สิทธิ์แห่งโลกาภิวัตน์
 ศักดิ์สิทธิ์แห่งโลกาภิวัตน์
 ศักดิ์สิทธิ์แห่งโลกาภิวัตน์
 ศักดิ์สิทธิ์แห่งโลกาภิวัตน์
 ศักดิ์สิทธิ์แห่งโลกาภิวัตน์
 ศักดิ์สิทธิ์แห่งโลกาภิวัตน์

Calvin 14

หญิงท้อง

๑) เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม คุณหญิงจันทน์
สันตะบุตร หนึ่งในคณะกรรมการสิทธิมนุษย
ชนแห่งชาติ ให้สัมภาษณ์ภายหลังคณะ
กรรมการด้านเด็กและสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ได้ตระเวนตรวจเยี่ยมเรือนจำหญิงกว่า 10
แห่งทั่วประเทศ พบว่า ผู้ต้องขังหญิงอยู่กัน
อย่างแออัด คับแคบ บางเรือนจำรองรับผู้ต้อง
ขังได้เพียง 400 คน แต่อยู่กันอย่างเบียดเสียด
1,500 คน จึงไม่ได้รับการดูแลเท่าที่ควร ที่
สำคัญกลุ่มนักโทษหญิงที่ตั้งครรภ์และต้อง
เลี้ยงลูกในคุกมีประมาณ 1,000 คน ซึ่งพบว่า
มีผลต่อการเติบโตและพัฒนาการของเด็ก ว่า
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนฯมีแนวคิดจะ
เสนอกฎหมายคุ้มครองหญิงที่ถูกศาลพิ
พากษาว่ากระทำความผิดจนต้องโทษจำคุก
หรือประหารชีวิตในขณะตั้งครรภ์หรือหญิง
ต้องเลี้ยงบุตร ด้วยการชะลอการลงโทษหญิง
เหล่านั้นไว้ก่อน

“ขณะนี้พบว่าผู้ต้องขังหญิงที่เลี้ยงลูกในคุก ต้องเอาลูกนอนไว้บนอกแม่ เพราะหากเอานอนไว้ข้างกายเกรงว่าจะถูกเพื่อนที่นอนข้างๆ ทั้บด้วย ประเด็นนี้...”

การจ้างเจ้าหน้าที่เรือนจำจำกัด เจ้าหน้าที่แต่ละคนต้องดูแลผู้ต้องขังจำนวนมาก จึงไม่ทราบผู้ต้องขังบางคนท้อง ก็ให้ทำงานเหมือนปกติหญิงท้องเหล่านี้จึงมีความเครียดและส่งผลกระทบต่อเด็กในครรภ์ พอเด็กคลอดออกมาต้องถูกเลี้ยงดูในคุกทั้งที่ไม่ได้ทำผิด ให้อยู่ร่วมกับอาชญากรบางประเภทที่ควรทำความผิดรุนแรง ล้วนส่งผลต่อพฤติกรรมของเด็กทั้งสิ้นเรื่องนี้ต้องมิกฎหมายมาบรรเทาทุกข์ ประเทศไทยต้องหันมาดูแลปัญหานี้ อย่าไปคิดว่าทำผิดก็สมควรได้รับคามทุกข์ทรมานนี้ คุณหญิงจันทน์กล่าว

ประธานอนุกรรมการกล่าวอีกว่า จากการศึกษากฎหมายคุ้มครองหญิงตั้งครรภ์หรือมีบุตรอายุต่ำกว่า 3 ปี พบว่าประเทศไทยค่านามกฎหมายชัดเจนให้หญิงตั้งครรภ์ที่ถูกศาลพิพากษาประหารชีวิต ต้องเว้นโทษไว้ก่อนจนกว่าหญิงคนนั้นจะคลอดและเลี้ยงจนบุตรได้ครบอายุ 3 ปี หรือหากแม่ตายแต่ลูกอายุยังไม่ถึง 3 ปีต้องเว้นโทษให้พ่อออกมาเลี้ยงลูกจนกระทั่งลูกอายุ 3 ปีก่อน จึงเข้าไปรับโทษต่อ ดังนั้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนจะนำกฎหมายลักษณะนี้มาคิดแปลงใช้ในประเทศไทย รวมถึงพิจารณากฎหมายของประเทศอื่นๆ ประกอบด้วย และพร้อมเปิดรับฟังความคิดเห็นเพื่อนำมาใช้ได้อย่างเหมาะสมกับสังคมไทย

ด้าน น.ส.ทองพูล บัวศรี หนึ่งในคณะกรรมการด้านเด็ก คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนฯ กล่าวว่า แม่ผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์ส่วนใหญ่จะมีการดูแลด้านอาหารหรือที่อยู่ แต่ต้องถูกขังรวมไว้ที่ห้องผู้ป่วย ซึ่งมีผลต่อสุขภาพ เมื่อคลอดบุตรในเรือนจำ เด็กจะอยู่กับแม่ได้จนอายุ 1 ปีและต้องส่งให้ครอบครัว หากไม่มีครอบครัวจะส่งให้สถานพินิจเด็ก หากเป็นเรือนจำในต่างจังหวัด เด็กมีสิทธิอยู่กับแม่จนอายุ 3 ขวบ ถึงส่งให้ผู้ปกครองหรือสถานพินิจเลี้ยงแทน ที่สำคัญพบว่าเด็กที่ถูกเลี้ยงในคุกมีพฤติกรรมลอกเลียนแบบคนคุก โดยจากการวิจัยพบว่า เด็ก 80% จะเป็นอาชญากร เมื่อเด็กต้องมาเผชิญปัญหาโดยลำพัง และมีเด็กในครอบครัวหนึ่ง

ออกจากคุกพร้อมแม่ เด็กกลัวทุกอย่าง ทั้งคน
แปลทหน้า กลัวสุนัข แม่ เพราะไม่เคยรับรู้ว
สิ่งนั้นเป็นอะไร ต้องมาเรียนรูใหม่หมด ทั้ง
ช่วงการเรียนรูที่สำคัญของเด็กเริ่มต้นแต่เกิดจน
ถึง 3 ขวบ เลียนอย่างไรก็จะเป็นอย่างนั้น ดัง
นั้น ปัญหาหนึ่งจึงต้องได้รับการดูแล ที่บ้านมี
ประเทศไทยมีประมวลกฎหมายอาญามาตรา
246-247 ที่ระบุให้บรรเทาโทษ แต่ 2 มาตรา
นี้ยังไม่ได้ใช้อย่างจริงจัง อย่างไรก็ตาม นอก
จากกระบวนการตามกฎหมายแล้ว ตนเสนอว่า
หญิงที่ตั้งครรภ์หรือมีลูกเล็ก ควรดูแล ค
เปลี่ยนจากการจำคุกเป็นการส่งไปอยู่สถาน
พินิจแทนจะเหมาะสมกว่า

MATCHON INFORMATION CENTER		Subject Heading :	
Date : 23 S.A. 2545	Page : 25	Source : ข่าวสด	No :
Keyword			

25

● ลาวสวยวัย 20 กว่าๆ ดักรับปริญญาตรีและโท
สาขาการตลาดระหว่างประเทศ จากมหาวิทยาลัย
ชื่อดังในอเมริกา มณฑิตา พุ่มไม้ทอง คือหญิงสาว
ที่สำเร็จหลักสูตรโรมา เธอราฟิโดยเฉพาะ ร่วมหุ้น
สองแรงแข่งขันกับ ศาลินา วรศรีวิน เปิดดำเนินการ
ธุรกิจสปาโรมา ที่พริเมียร์ พระราม 9 ในขณะนี้
... ● ไปตรวจราชการที่บ้านเกิดตระการเมื่อวัน
ก่อน ขากลับเป็นช่วงเย็นได้ที่มีอาหารพอดี ทั้งที่
ปรึกษา รว.การพัฒนาสังคมฯ วีระศักดิ์ โควสุ
รัตน์ และ วัลลภ พลอยทับทิม อธิบดีกรมพัฒนา
สังคมฯ เลยขอพักใช้ภัยเดียวเรือเมืองนนท์ ที่
พายมาขายได้เหมาะกับเวลา อิมหน้ากันไปคนละ
ข้ามสองข้าม ... ● กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่ง
ชาติ ~~ได้มีมติว่า...~~
~~มติว่า...~~
~~มติว่า...~~
~~มติว่า...~~
~~มติว่า...~~
● เห็นชรก.น้อยใหญ่
สนองนโยบายแห่งรัฐราชการทุกๆ วันจันทร์ วัน
มูหะมัดนอร์ มะทา รว.มหาดไทย ถึงเป็นปลื้ม
บอกว่านอกจากช่วยประหยัดเงินแล้ว ยังช่วยให้คุณ
แม่บ้านหายหงุดหงิดกับบรรดาสามีที่ชอบออกนอก
เส้นทางระหว่างกลับบ้าน เพราะคงไม่มีใครกล้าไป
อาบ อบ นวด หรือนั่งคาเฟ่ในชุดเครื่องแบบสักก็
อย่างแน่นอน ... ● เมื่อครอบครัวบินจาก
นิวซีแลนด์กลับเมืองไทย แฟ้มลี๊แมนอย่าง
ร.ต.อ.ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์ รว.ยุติธรรม ก็ควง
ภริยาและพวงลูกๆ ทั้ง 3 พร้อมหน้าไปชมคอนเสิร์ต
วงดิ อิมพอสสิเบิล ที่หอประชุมใหญ่ มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์อย่างชื่นมื่น ... ● สมาคมนิติศาสตร์
ธรรมศาสตร์ ที่ทนายใหญ่ เดชอุดม ไกรฤทธิ เป็น
นายกฯ ลงนามแต่งตั้งคณะกรรมการชุดใหม่ สมัยที่
14 แล้ว ในจำนวน 25 คนของคณะกรรมการชุดนี้ มี
ลูกาหลัดรวมอยู่ด้วย 4 ท่านคือ ประดิษฐ์ จง
วัฒนา-เสาวนีย์ คณทิไพบูลย์-วารุณี เกษะนันท์
และ ปิยะดา สุจริตกุล ขอแสดงความยินดีด้วย ...
● จับมือกันทำเพื่อคนไทย ธีรพงศ์ สุทธินันท์ ผู้
ว่าการการสื่อสารแห่งประเทศไทย และ มิ่งขวัญ
แสงสุวรรณ ผอ.องค์การสื่อสารมวลชนแห่ง
ประเทศไทย นัดแถลงข่าวงาน "พี่น้องคนไทย
สวัสดีปีใหม่ข้ามโลก" ณ ห้องประชุมชั้น 2
อ.สมท. บ่ายสองวันนี้ ... ●

กรรเชียง

MATCHON INFORMATION CENTER		Subject Heading :
Date : 21 S.A. 2545	Page : ๗๗	Source: ผู้จัดการรายวัน No :
Keyword :		

วอนแก้กม.ลงโทษหญิงใกล้คลอด

นนทบุรี - กรรมการสิทธิมนุษยชน วอนยุติธรรมฯ แก้กม.ลงโทษหญิงใกล้คลอด

คุณหญิงจันทน์ สันตะบุตร กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประธานอนุกรรมการเพื่อการศึกษาศึกษาและตรวจเยี่ยมสถานพินิจฯ และเรือนจำพร้อมคณะเดินทางเข้าพบ นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ปลัดกระทรวงยุติธรรม เพื่อร่วมประชุมหารือโครงการการเจรจาเรื่องสถานพินิจฯ

ที่ประชุมได้หารือเรื่องการแก้กฎหมายลงโทษผู้ต้องขังหญิงที่กำลังตั้งครรภ์ในระหว่างถูกขังอยู่ในเรือนจำซึ่งขณะนี้ประมาณ 300 คน ทั้งประเทศว่าควรมีชะลอการลงโทษในกรณีที่เกิดจากความผิดไม่ร้ายแรง มีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี เพื่อลดจำนวนผู้ต้องขัง หรือจะปล่อยผู้ต้องขังที่มีบุตรแรกคลอดสามารถออกไปเลี้ยงดูบุตรได้ในระยะหนึ่ง จนบุตรสามารถช่วยเหลือตนเองได้ จึงกลับมารับโทษเหมือนอย่างกฎหมายในหลาย ๆ ประเทศ เพื่อเป็นการให้ความช่วยเหลือ และให้ความคุ้มครองทั้งมารดาและบุตร และเป็นการแก้ไขปัญหาค่าครองชีพไม่มีที่นอน ซึ่งในเรือนจำบางแห่งบุตรต้องอาศัยนอนบนลูกมรดา แต่ในขณะนี้ รัฐเข้ามาช่วยในเรื่องค่าใช้จ่ายเบื้องต้นในบางส่วน เช่น ที่บ้านปราณีได้รับความช่วยเหลือจาก พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ที่จัดสรรเงินจำนวน 300,000 บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในส่วนค่าบำรุงครรภ์มารดา จัดซื้อเบาะนอน เครื่องใช้ที่จำเป็น แต่ในปิ่นท้าวจะมีการจัดสรรงบประมาณในส่วนนี้

ปัญหาหนึ่งที่ถกเถียงในที่ประชุม คือในเรื่องการรับบุคคลที่เคียดแค้นโทษเข้าทำงานในหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งต้องการให้มีการแก้ไขกฎระเบียบ ที่ห้ามไม่ให้ผู้ที่เคียดแค้นโทษเข้ารับราชการเนื่องจากบุคคลเหล่านี้ บางคนได้รับการศึกษาในระดับสูงสำเร็จการศึกษาในชั้นอุดมศึกษา แต่เมื่อพ้นโทษออกมาแล้วกลับไม่ได้มีความรู้ ความสามารถที่ตนเองมีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม

คุณหญิงจันทน์ สันตะบุตร กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กล่าวว่า ขณะนี้ไม่มีโครงการบ้านสร้างสรรค์ และบ้านสร้างสรรค์เด็กเล็ก ที่สร้างขึ้นเพื่อรองรับเด็กเร่ร่อนซึ่งมีจำนวนประมาณ 224 คน ที่มีความประพฤติที่ไม่สามารถปล่อยตัวออกสู่สังคมได้ โดยต้องมีการฝึกอบรมในระยะยาว ซึ่งทุกวันนี้เราประสบปัญหาใหญ่ คือเรื่องการหาเงินเป็นกองทุนช่วยเหลือประกันตัวเยาวชนที่กระทำความผิดด้วยการขอความร่วมมือบริจาคจากองค์กรเอกชนที่จะให้ความช่วยเหลือในเรื่องนี้แต่ยังติดปัญหาจะทำอย่างไรให้หมุนเวียน โดยไม่ต้องขอความช่วยเหลือเพิ่มเติม ซึ่งเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขต่อไป

ส่วนโครงการการสงเคราะห์ผู้สูงอายุที่ถูกคุมขังในเรือนจำมาเป็นเวลานานก่อนได้รับการปล่อยตัวนั้นจะต้องเป็นบุคคลที่มีความประพฤติดี แต่ไร้ที่อยู่อาศัย ซึ่งได้รับความร่วมมือจากมูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก ในการให้ความช่วยเหลือในเรื่องของสถานที่ ■

MATCHON INFORMATION CENTER		Subject Heading :	
Date : 21 SA 2545	Page : 9	Source : มติชน	No :
Keyword :			

● ขจัดปัญหาล้นคุก-บางแห่งเอาลูกน้อยนอนบนนอก นอนแกกม.ลงโทษหญิงใกล้คลอด

กก.สิทธิมนุษยชนรื้อถอนกักขังหมายชะลอลงโทษหญิงใกล้คลอด ทำผิดไม่ร้ายแรง-จำคุกไม่เกิน 3 ปี ให้ออกมาเลี้ยงลูกระยะหนึ่งแก้ปัญหาแออัด เผยบางแห่งต้องเอาทารกนอนบนนอก กำลังตั้งครม.อีก 300 คน ในเรือนจำทั่วประเทศ

เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม คุณหญิงจันทน์ สันตะบุตร กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กล่าวภายหลังเข้าหารือกับนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ปลัดกระทรวงยุติธรรม ถึงโครงการเจรจาเรื่องสถานพินิจว่ามีการหารือการแก้กฎหมายลงโทษผู้ต้องขังหญิงที่กำลังตั้งครรภ์ในระหว่างถูกขังอยู่ในเรือนจำขณะนี้ มีประมาณ 300 คน ทั่วประเทศว่า ควรชะลอการลงโทษในกรณีที่กระทำความผิดไม่ร้ายแรง มีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี เพื่อลดจำนวนผู้ต้องขังหรือจะปล่อยผู้ต้องขังที่มีบุตรแรกคลอดสามารถออกไปเลี้ยงดูบุตรได้ในระยะหนึ่ง จนบุตรสามารถช่วยเหลือตนเองได้จึงกลับมาขังโทษ เหมือนอย่างกฎหมายในหลายๆ ประเทศ เพื่อเป็นการให้ความช่วยเหลือและให้ความคุ้มครองทั้งมารดา

และบุตรและเป็นการแก้ไขปัญหาความแออัดไม่มีที่นอน ซึ่งในเรือนจำบางแห่งบุตรต้องอาศัยนอนบนนอกมารดา

"ในขณะนี้รัฐเข้าช่วยในเรื่องค่าใช้จ่ายเบื้องต้นในบางส่วนเช่น ที่บ้านปรานีได้รับความช่วยเหลือจาก พ.ศ.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ที่จัดสรรเงินจำนวน 300,000 บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในส่วนค่าบำรุงครรภ์มารดาจัดซื้อเบาะนอน เครื่องใช้ที่จำเป็น แต่ในปัทมา จะมีการจัดสรรงบประมาณในส่วนนี้" คุณหญิงจันทน์กล่าว และว่า ส่วนโครงการสงเคราะห์ผู้สูงอายุที่ถูกคุมขังในเรือนจำมาเป็นเวลานานก่อนได้รับการปล่อยตัวนั้น จะต้องเป็นบุคคลที่มีความประพฤติดีแต่ไว้ที่อยู่อาศัย ซึ่งได้รับความร่วมมือจากมูลนิธิสร้างสวรรค์เด็ก ในการให้

ความช่วยเหลือในเรื่องของสถานที่ คุณหญิงจันทน์กล่าวว่า อีกปัญหาหนึ่งคือเรื่องการรับบุคคลที่เคยต้องโทษเข้าทำงานในหน่วยงานต่างๆ ซึ่งต้องการให้มีการแก้ไขกฎระเบียบที่ห้ามไม่ให้ผู้ที่เคยต้องโทษเข้ารับราชการ เนื่องจากบุคคลเหล่านี้บางคนได้รับการศึกษาในระดับสูงสำเร็จการศึกษาในชั้นอุดมศึกษา แต่เมื่อพ้นโทษออกมาแล้วกลับไม่ได้มีความรู้ความสามารถที่ตนเองมีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม

"ขณะนี้ไม่มีโครงการบ้านสร้างสวรรค์และบ้านสร้างสวรรค์เด็กเล็ก ที่สร้างขึ้นเพื่อรองรับเด็กแว่นซึ่งมีจำนวนประมาณ 224 คน ที่มีความประพฤติที่ไม่สามารถปล่อยตัวออกสู่สังคมได้ โดยต้องมีการฝึกอบรมในระยะยาว ซึ่งทุกวันนี้ที่ประสบปัญหาใหญ่คือ เรื่องการหาเงินเป็นกองทุนช่วยเหลือประกันตัวเยาวชนที่กระทำความผิด ด้วยการขอความร่วมมือบริจาคจากองค์กรเอกชนที่จะให้ความช่วยเหลือเรื่องนี้ แต่ยังคิดปัญหาจะทำอย่างไรให้หมุนเวียน โดยไม่ต้องขอความช่วยเหลือเพิ่มเติม ซึ่งเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขต่อไป" คุณหญิงจันทน์กล่าว

MATCHON INFORMATION CENTER		Subject Heading :	
Date :	8 ก.ย. 2545	Page :	112
Keyword :		Source :	มติชน
		No :	

สถด'ค.บ.14'โย้ก่อนถูกขัง 'ทารก'ล้น'บ้านปรานี'

สถานพินิจ'บ้านปรานี' กลายเป็นโรงเลี้ยงเด็กอ่อน มีเด็กหญิงอายุแค่ 14 ท้องโย้เพียบ สภาพน่าเวทนา บางรายใส่ชุดนักเรียนเลี้ยงลูก เผยส่วนใหญ่ทำผิดข้อหาค้ายาบ้า

อาชญากรรม 12

ต่อจากหน้า 1

บ้านปรานี 1, 12

น.ส.นันทน อุปวิวัฒน์ หัวหน้าสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิง "บ้านปรานี" กระทรวงยุติธรรม เปิดเผยว่า ปัจจุบันบ้านปรานีซึ่งเป็นสถานที่สำหรับดูแลเด็กหญิงที่กระทำความผิด และศาลตัดสินให้ต้องโทษกักกัน มีเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดรวมทั้งหมดประมาณ 330 คน โดยเด็กเหล่านี้มาจากศาลเยาวชนและครอบครัวกลางทั้งในกรุงเทพฯ และปริมณฑล อาทิ สมุทรปราการ นนทบุรี แต่ในปัจจุบันเกิดปัญหานี้กับเด็กเหล่านี้เนื่องจากเด็กหญิงในปัจจุบันมีครรภ์เร็ว ดังนั้นในกลุ่มที่กระทำความผิดแล้วต้องนำตัวมากักกันที่บ้านปรานี พบว่ามีจำนวนกว่า 20 คน ที่ตั้งครรภ์ก่อนถูกคุมขัง และอยู่ในสภาพเป็นแม่ลูกอ่อน ทำให้ต้องฝึกอาชีพไปด้วยและเลี้ยงลูกไปด้วย เป็นสภาพน่าเวทนา และแนวโน้มการเลี้ยงลูกอ่อนในสถานที่แห่งนี้มีเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

น.ส.นันทนกล่าวว่า เด็กที่เข้ามาส่วนใหญ่กระทำความผิดในข้อหาเสพติด และจำหน่ายยาบ้า อายุระหว่าง 14-18 ปี เด็กบางคนขณะที่มาถูกคุมขังแล้ว แต่ลูกไม่มีคนเลี้ยงจึงต้องนำลูกมาเลี้ยงในที่แห่งนี้ด้วย เด็กบางคนอยู่ในระหว่างตั้งครรภ์และมาคลอดที่นี่ มีตั้งแต่ท้องอ่อนๆ ไปจนถึงท้องแก่ใกล้คลอด เข้ามาอยู่ได้ไม่กี่วันต้องพาไปคลอดลูกที่โรงพยาบาล แล้วนำลูกมาเลี้ยงในบ้านปรานีต่อ

"เรียกได้ว่าลูกๆ ของเด็กเหล่านี้เกิดในสถานพินิจ และเติบโตในสถานพินิจ เมื่อแม่พ้นโทษแล้วก็จะพาลูกออกไปอยู่ข้างนอก ในจำนวนนี้เป็นแม่ลูกอ่อน 12 คน และกำลังตั้งครรภ์อีก 10 คน อยู่ระหว่างไปคลอดลูกที่โรงพยาบาลหรือโรงพยาบาลอีก 2 ราย หัวอกแม่แล้วไม่มีใครอยากให้ลูกเกิดมาและเติบโตในสถานพินิจ แต่จำเป็นเพราะครอบครัวของเด็กเหล่านี้ไม่ยอมรับหลานไปเลี้ยง มีบ้างที่มาเยี่ยม แต่

ไม่มีใครยอมเอาเด็กไปเลี้ยง ยาวนานแต่เอาไปเลี้ยงเลยมาเยี่ยมหลานยังไม่มีเงินซื้อนมมาให้ เพราะส่วนใหญ่ยากจน ไม่มีอาชีพ หรือบางครอบครัวก็ค้ายาบ้า" หัวหน้าสถานพินิจกล่าว

น.ส.นันทนกล่าวว่าอีกว่า จำนวนลูกๆ ของเด็กหญิงต้องโทษเหล่านี้ตกเป็นภาระของสถานพินิจมาก เพราะงบประมาณที่ได้รับจัดสรรมา มีเฉพาะเด็กหญิงที่ต้องโทษเท่านั้น ไม่มีสำหรับเด็กอ่อนที่เกิดในสถานพินิจ ไม่ครอบคลุมการดูแลลูกของเด็กหญิง เมื่อก่อนจำนวนเด็กที่มีลูกมีไม่มากนัก แต่ปัจจุบันสูงขึ้นเรื่อยๆ ทำให้รายจ่ายที่เกิดขึ้นไม่สามารถเบิกได้ สถานพินิจต้องหางบประมาณมาจัดการเอง ทั้งจ่ายค่านม ค่าผ้าอ้อม ค่ายา ค่ารักษาพยาบาลเด็กอ่อน ที่ผ่านมามีได้มาจากค่าบริการเป็นส่วนใหญ่ และเจ้าหน้าที่ต้องควักเงินส่วนตัว

"การดูแลเด็กอ่อนเหล่านี้ ทางสถานพินิจต้องยกพื้นที่ชั้นล่างของอาคารห้องพยาบาล จัดทำเป็นเรือนแม่ลูกอ่อนให้เลี้ยงลูก ทำให้เด็กหญิงส่วนหนึ่งที่อยู่ที่นี้ต้องย้ายไปรวมกันในห้องนอนทั้งหมด เลยกลายเป็นว่าหอแต่ละแห่งต้องให้คนอยู่อย่างแออัด ประมาณ 150 คนต่อหอ ทั้งที่ปริมาณที่รับได้ไม่ถึง 100 คน ซอน้ำส้วมเกิด คือ เด็กแม่ลูกอ่อนเหล่านี้ยังไม่มีความพร้อมในการเป็นแม่คนเดียว บางคนยังหวั่งเล่นอยู่ก็มี บางคนถึงลูกไม่เลี้ยงปล่อยให้เจ้าหน้าที่เลี้ยงให้ ยิ่งรวมถึงการเลี้ยงลูกไม่เป็น บางคนเข้ามาท้องได้ 7 เดือนแล้ว แต่ไม่เคยฝากท้องกับหมอ แล้วส่วนใหญ่จะคลอดก่อนกำหนด เพราะไม่มีความรู้" น.ส.นันทนกล่าว และว่า เด็กที่ทำความผิดเหล่านี้ส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มเดิมที่ซ้ำๆ ออกๆ สถานที่แห่งนี้หลายครั้ง

"เด็กเหล่านี้ส่วนใหญ่ต้องคดียาบ้า จึงไม่ได้รับการยอมรับจากสังคม เราจึงหวังว่าเมื่อพ้นโทษออกไปเขาจะเลี้ยงลูกอย่างไร ซึ่งจะทำให้เด็กกลับไปทำผิดซ้ำอีก เพราะมีการต้องเลี้ยงดูลูกเพิ่มขึ้น ดังนั้นเมื่ออยู่ในนี้จึงพยายามให้เด็กได้ฝึกอาชีพเมื่อพ้นโทษออกไปจึงอยากให้องค์กรให้โอกาสกับเด็กเหล่านี้ด้วย" หัวหน้าสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิงบ้านปรานีกล่าว

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า นอกจากปัญหาที่มีท้องแล้วถูกคุมขังทำให้ต้องมาคลอดในบ้านปรานีแล้ว ปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นกับเด็กหญิงเหล่านี้ คือ เด็กบางคนมีลูกติดมาด้วยและมากกว่า 1 คน มีหน้าข้างบางคนไม่รู้ว่าเป็นพ่อแม่เป็นใคร และบางคนมีลูก 3 คนมาจาก 3 พ่อ

สำหรับบรรยากาศของเรือนแม่ลูกอ่อนที่ทางบ้านปรานีจัดเป็นที่เลี้ยงลูกสำหรับเด็กหญิงนั้น เป็นเรือนไม้มีระเบียงเปิดโล่ง อากาศถ่ายเทตลอดวัน ภายในเรือนมีเด็กหญิงแม่ลูกอ่อนซึ่งสวมชุดนักเรียนนั่งเลี้ยงลูกเรียงรายกันไป ลูกของ เด็กหญิงเหล่านี้มีอายุมากที่สุด 2 ขวบ และเด็กอ่อนอายุน้อยสุดแค่ 10 วัน บางคนกำลังให้นมลูกด้วยตัวเอง บางคนเลี้ยงนมขวด ขณะที่เด็กทารกทั้งหลายส่งเสียงร้องกระจองอแง ในเรือนแห่งนี้มีพยาบาลคอยดูแล 1 คน เมื่อสอบถามความต้องการของเด็กหญิงส่วนใหญ่อยากได้เปลเลี้ยงเด็ก เพราะอาคารดังกล่าวเป็นที่โล่ง เมื่อเด็กอ่อนเริ่มคลานอาจเป็นอันตรายได้ เพราะความจับไม่ไหว

กฎหมายประเทศเวียดนาม

1.ประมวลกฎหมายอาญา

ข้อ 35 ประหารชีวิต

ไม่ระวางโทษประหารชีวิตแก่นักโทษผู้ที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ สตรีมีครรภ์ สตรีที่กำลังเลี้ยงลูกอ่อนที่มีอายุยังไม่ครบ 36 เดือน

ไม่ดำเนินการลงโทษประหารชีวิตแก่สตรีมีครรภ์ สตรีที่กำลังเลี้ยงลูกอ่อนที่มีอายุไม่ครบ 36 เดือน ในกรณีนี้ การระวางโทษประหารชีวิตจะเปลี่ยนเป็นการระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต

ข้อ 46 กรณีพิจารณาลดหย่อนผ่อนโทษ

46.1 ผู้กระทำความผิดเป็นสตรีที่มีครรภ์

ข้อ 48 กรณีพิจารณาเพิ่มโทษ

48.h กระทำความผิดแก่เด็ก สตรีที่ตั้งครรภ์ คนชรา บุคคลที่ไม่อยู่ในสภาพที่สามารถป้องกันตัวเองได้ หรือต้องพึ่งพาอาศัยบุคคลอื่นทั้งกายและใจ หรือขึ้นอยู่กับบุคคลอื่นทางธุรการงานและอื่นๆ

ข้อ 61 การงดการรับโทษจำคุก

61.b สตรีที่ตั้งครรภ์ สตรีที่กำลังเลี้ยงลูกอ่อนที่มีอายุยังไม่ครบ 36 เดือน ได้รับยกเว้นการรับโทษจำคุกจนถึงเวลาที่ลูกโตครบ 36 เดือน

2.การดำเนินการตามประมวลกฎหมายอาญาที่ผ่านมติสภาแห่งชาติฯ เลขที่ 32/1999/QH10 ลงวันที่ 21 ธันวาคม 1999

2.3 ประมวลกฎหมายอาญามีผลบังคับใช้เริ่มตั้งแต่ที่ได้ออกประกาศ

2.3.a. ไม่ระวางโทษประหารชีวิตแก่นักโทษผู้ที่กระทำผิดตามข้อหาที่ประมวลกฎหมายอาญานี้ได้ยกเลิกการระวางโทษประหารชีวิตแล้วนั้น แก่สตรีที่กำลังเลี้ยงลูกอ่อนที่มีอายุไม่ครบ 36 เดือน เมื่อผู้นั้นกระทำผิดและกำลังขึ้นศาล

2.3.b. ผู้ที่ได้รับโทษในข้อ 2.3.a. ซึ่งศาลได้พิพากษาลดโทษประหารชีวิตแล้วนั้น แต่กำลังอยู่ในระหว่างการรอลงอาญา ก็จะให้เปลี่ยนเป็นตัดสินระวางโทษที่หนักที่สุดตามข้อกำหนดของประมวลกฎหมายอาญาแก่การกระทำผิดเช่นเดียวกันนั้น ในกรณีข้อกำหนดใหม่ยังกำหนดระวางโทษประหารชีวิตเหมือนเดิม หากผู้กระทำผิดเป็นสตรีที่ตั้งครรภ์ สตรีที่กำลังเลี้ยงลูกอ่อนที่มีอายุไม่ครบ 36 เดือน จะได้เปลี่ยนเป็นระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต

3.ประมวลกฎหมายว่าด้วยขั้นตอนการ ดำเนินคดีอาญา

ข้อ 70 การคุมขังชั่วคราว

70.2 . สำหรับจำเลยผู้ต้องคดีที่
เป็นสตรีตั้งครรภ์ สตรีที่กำลังเลี้ยงลูก
อ่อนที่มีอายุยังไม่ครบ 12 เดือนเป็น
คนชรา คนที่ป่วยหนักและมีที่อยู่
แน่นอน(ยกเว้นกรณีพิเศษ) จะไม่จับ
ขังชั่วคราว และใช้มาตรการอื่นๆเพื่อ
ป้องกันไม่ให้หนีไป

4.ข้อกำหนดว่าด้วยการคุมขังชั่วคราวและจับชั่วคราว(ออกบัญญัติพร้อมด้วย
กฤษฎีกาเลขที่ 149-HDBT ลงวันที่ 5 พฤษภาคม 1992 ของคณะรัฐมนตรี)

ข้อ 11 ต้องถือตัวชั่วคราวหรือจับชั่วคราว ณ ห้องขังที่เป็นห้องเดี่ยวสำหรับผู้
ต้องคดีประเภทดังนี้

11.b. ผู้ต้องคดีเป็นสตรี

5.ระเบียบในเรือนจำ(ออกบัญญัติพร้อมด้วยกฤษฎีกาฉบับเลขที่ 60-CP ลงวันที่ 16
กันยายน 1993 ของรัฐบาล)

ข้อ 7 นักโทษเป็นสตรีหรือผู้ที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต้องได้ขังในเขตขังเฉพาะของแต่ละ
เรือนจำ

ข้อ 12 นักโทษเป็นสตรีที่มีครรภ์จะได้ลาก่อนและหลังคลอดตามกำหนดกฎหมาย
ของรัฐบาลในช่วงเวลาคลอดลูกจะได้รับสวัสดิการตามระเบียบของกระทรวงความมั่นคง
สาธารณะ กระทรวงกลาโหม และกระทรวงคลัง

นักโทษสตรีมีลูกอ่อนอายุต่ำกว่า 2 ปี จะให้ลูกอยู่ในห้องเดียวกันกับแม่ได้ เมื่อ
ลูกโตกว่าสองปีต้องส่งให้ครอบครัวหรือญาติเลี้ยงดู ในกรณีนักโทษไม่มีครอบครัวหรือญาติพี่น้อง
ผู้คุมต้องติดต่อฝากลูกนักโทษเข้าสถานที่เลี้ยงดูเด็กของรัฐบาลซึ่งค่าใช้จ่ายต่างๆ ทางรัฐบาล
รับผิดชอบตามกำหนดของกระทรวงความมั่นคงสาธารณะ กระทรวงกลาโหม และ
กระทรวงการคลัง เรือนจำใดที่มีเด็กเป็นจำนวนมากต้องจัดโรงเรียนอนุบาลดูแลเด็กในเวลาที่
นักโทษออกทำงานเพื่อกลับตัวเป็นคนดี

ข้อ 17 นักโทษได้รับเสื้อผ้าแบบนักโทษคนละ 2 ชุด เสื้อผ้าใน 2 ชุด
ผ้าเช็ดหน้า 2 ผืน รองเท้าแตะ 1 คู่ ต่อปี ได้รับผงซักผ้า 2 กก.(นักโทษหญิงจะได้รับเพิ่มสิ่งที่
จำเป็นสำหรับสตรี) ต่อเดือนได้รับเสื้อ 1 ผืน ม่าน 1 ชุด ผ้าห่ม 1 ผืน ต่อปี ในเขตหนาว
นักโทษจะได้รับเสื้อห่มกันหนาว 5 ปีต่อครั้ง

6.ประกาศร่วมกระทรวงความมั่นคงสาธารณะ -กระทรวงกลาโหม-กระทรวงการคลัง-
กระทรวงสาธารณสุข แนะนำในทางปฏิบัติว่าด้วยการกินอยู่ การป้องกันและตรวจ
รักษาโรคให้แก่ผู้กระทำผิดที่ถูกถือตัวชั่วคราวหรือจับขังชั่วคราว

2. การกินอยู่ นักโทษจะได้รับเสื้อผ้าตามแบบกำหนดโดยกระทรวงความมั่นคง
สาธารณะ หรือกระทรวงกลาโหม 2 ชุด ผ้าเช็ดหน้า 2 ผืน รองเท้าแตะ 1 คู่ต่อปี ได้รับผงซัก
ผ้า 0.2 กก.ต่อเดือน (นักโทษหญิงจะได้รับเพิ่มสิ่งจำเป็นสำหรับสตรีเป็นจำนวนเงินเท่ากับราคา
12 กก.ข้าวสาร)

ฮานอย วันที่ 5 มิถุนายน 2002
คณะกรรมการเพื่อความก้าวหน้า
ของสตรีเวียดนามแห่งชาติ

รายงานเรื่อง แม่และลูกเล็กในเรือนสหภาพยุโรป

9 มิถุนายน 2500

สรุป

เรือนจำไม่ได้ให้สิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับเด็กเกิดใหม่และเด็กเล็ก เพราะมักจะทำให้เกิดภาวะการเจริญเติบโตช้าในระยะยาว แต่ถ้าเด็กเกิดใหม่และเด็กเล็กถูกบังคับให้แยกจากแม่เด็กก็จะประสบกับความเสียหายทางอารมณ์และทางสังคม ระบบเรือนจำของยุโรปส่วนใหญ่จะจัดสถานที่ให้เด็กเกิดใหม่ให้ได้อยู่กับแม่แต่ ก็ยังมีเด็กเกิดใหม่จำนวนหลายร้อยคนที่ยังถูกแยกจากแม่ซึ่งถูกจำคุก

รายงานฉบับนี้ต้องการชี้ให้เห็นว่าเราจำเป็นต้องมีวิธีการใหม่สำหรับแม่และเด็ก บางคนที่กระทำความผิดร้ายแรงและเป็นอันตรายต่อชุมชน และชี้ให้เห็นว่ากระทำผิดที่เป็นผู้หญิงส่วนใหญ่ที่มีลูกเล็กๆ ควรจะได้รับการปฏิบัติอย่างไรในชุมชนร่างคำแนะนำ

1. ควรจำคุกแม่เด็กต่อเมื่อจำเป็น
2. ผู้หญิงที่ถูกตัดสินจำคุกหรือกักขังส่วนใหญ่ถูกข้อหาที่เป็นการกระทำผิดส่วนตัวเล็กน้อยและไม่ได้เป็นอันตรายต่อชุมชน
3. ไม่ทราบจำนวนเด็กเกิดใหม่และเด็กเล็กมีอยู่เท่าไรที่ถูกแยกจากแม่ในเรือนจำในยุโรปมีผู้หญิงประมาณ 100,000 คน ที่ถูกจำคุก ซึ่งองค์กร Howard Leayuter peval Aeferm ในอังกฤษคาดคะเนว่าจะมีเด็กเกิดใหม่หรือเด็กเล็กที่มีอายุต่ำกว่า 2 ขวบ อยู่ประมาณ 10,000 คน
4. ผู้เชี่ยวชาญเห็นชอบร่วมกันหาว่าการแยกเด็กจากแม่แต่ต้นๆจะทำให้เด็กเกิดปัญหาในระยะยาวและเมื่อเด็กโตขึ้นจะไม่มี ความผูกพันกับผู้อื่น ปรับตัวด้านอารมณ์ไม่ได้และเสียบุคลิกภาพ และเป็นที่ยอมรับว่าเด็กที่โตขึ้นในเรือนจำมีข้อจำกัดในการพัฒนาและซึมซับในสิ่งที่ไม่เหมาะสม
5. จากการที่มีผลเสียต่อเด็กที่แม่ถูกจำคุก ที่ประชุม (ASSEFLY)

บันทึกคำอธิบายของ Mer. Vis

1. เป็นรายงานคำอธิบายเกี่ยวกับเด็กที่เกิดกับผู้หญิงที่เป็นนักโทษและเด็กเกิดใหม่ และเด็กเล็กที่แม่ถูกจำคุก

2. รายงานฉบับนี้พิจารณาว่าการถูกจำคุกมีผลอย่างไรบ้างต่อแม่และเด็ก และเสนอวิธีการใหม่ๆ ในการจัดการกับผู้กระทำผิดที่เป็นผู้หญิงที่ถูกจึงเสนอแนะว่า ควรจะเชิญชวนให้รัฐดำเนินการต่อไปนี้

5.1. พัฒนาและใช้การลงโทษที่เน้นฐานชุมชนสำหรับแม่ของเด็กเล็กและหลีกเลี่ยงการจำคุกในห้องขัง

5.2 พัฒนาโครงการหลักสูตรการศึกษาให้ผู้มีอาชีพอาชญาวิทยาเกี่ยวกับประเด็นแม่และเด็กเล็กโดยใช้แนวทางที่เขียนไว้ในอนุสัญญาสหประชาชาติได้ด้วยสิทธิของเด็กและอนุสัญญายุโรปว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

5.3 ให้ยอมรับว่าการกักขังผู้หญิงที่ตั้งครรภ์และแม่ของเด็กเล็กจะใช้เป็นวิธีการสุดท้ายเท่านั้นเฉพาะสำหรับผู้หญิงที่ถูกตัดสินจำคุกจากการกระทำความผิดร้ายแรงและเป็นอันตรายต่อชุมชน

5.4 ให้พัฒนาหน่วยงานขนาดเล็กสำหรับการจำคุกที่ต้องดูแลอย่างเข้มงวด และสิ่งเข้มงวด โดยมีการสนับสนุนด้านบริการสังคมสำหรับแม่เด็กจำนวนน้อยที่จำเป็นต้องกักขังไว้อย่างเข้มงวดเพื่อให้เด็กได้รับการดูแลในสภาพแวดล้อมที่เป็นประโยชน์แก่เด็กและที่ให้ความสำคัญสูงแก่ผลประโยชน์ที่ดีที่สุดและที่ประชาชนจะได้รับความปลอดภัยด้วย

5.5 พัฒนาแนวทางที่เหมาะสมเพื่อให้ศาลใช้ที่จะลงโทษจำคุกผู้หญิงที่กำลังท้องและแม่ที่กำลังให้นมลูกอย่างเหมาะสมหากกระทำความผิดร้ายแรงและรุนแรงและผู้หญิงดังกล่าวเป็นอันตรายต่อสังคม

5.6 ให้รายงานผลความก้าวหน้ากลับมาภายใน ปี ค.ศ 2005ติด

3. ข้อสรุปใหญ่ของรายงานฉบับนี้ก็คือว่า เรือนจำมีผลกระทบร้ายแรงต่อเด็กเล็กแต่การแยกเด็กจากแม่เป็นการกระทำที่โหดร้ายและขาดมนุษยธรรม ด้วยเหตุนี้จำเป็นจะต้องพัฒนาแนวทางใหม่ที่จะจัดการกับแม่เด็กที่กระทำผิด ด้วยการเสนอให้จัดบริเวณ

(หน่วย) ที่มีการควบคุมเข้มงวดเพื่อจัดให้แม่และเด็กอยู่ด้วยกัน แยกออกจากผู้กระทำผิดอื่นๆ โดยใช้วิธีการชุมชนดูแล

กฎหมายระหว่างประเทศ

4. อนุสัญญาสหประชาชาติในส่วนของเด็กในมาตรา 2 บัญญัติไว้ว่า รัฐมีพันธะการคุ้มครองเด็กมิให้ถูกรังเกียจเหยียดฉันทหรือลงโทษเนื่องจากสถานภาพ กิจกรรมความคิดเห็น ที่แสดงออกมาหรือความเชื่อของบิดามารดาเด็กผู้ปกครองตามกฎหมายหรือสมาชิกของครอบครัว

(ขอให้อ่านคำแปลมาตรา 3 ด้วย)

5. อนุสัญญายุโรปว่าด้วยสิทธิมนุษยชน มาตรา 8 และระเบียบเวียนจำยุโรปก็ได้กล่าวให้การคุ้มครองครอบครัว ซึ่งตามระเบียบเวียนจำเด็กที่ถูกนำไปจำคุกร่วมกับแม่ จึงถือได้ว่าถูกจำคุกไปด้วยอย่างไม่ถูกต้อง ผิดกฎหมายระหว่างประเทศ รวมทั้งการแยกแม่และลูกด้วย

(ดูอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิของเด็กมาตรา 9)

สวัสดิภาพของเด็ก

10. สวัสดิภาพของเด็กจะต้องได้รับการพิจารณาเป็นเบื้องต้น ผลประโยชน์ที่ดีที่สุดของเด็กคือการอยู่กับแม่ การแยกแม่และเด็กแรกเกิดหรือในเดือนแรกๆจะเป็นอันตรายต่อการพัฒนาด้านสุขภาพของเด็กและทำลายความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับเด็ก การที่แม่เลี้ยงลูกด้วยนมตนเองจะทำให้เด็กได้รับอาหารที่ดีและมีสุขภาพเริ่มต้นที่ดีในชีวิต การบังคับแยกเด็กกับแม่นี้ ผู้เชี่ยวชาญเรื่องการดูแลเด็ก sheila Kitzinger เรียกว่าการทำร้ายอารมณ์ emotional mutilation

11. เรือนจำไม่ใช่สถานที่ที่เหมาะสมสำหรับเด็กเกิดใหม่และเด็กเล็ก เพราะแม่เด็กอยู่ในสภาพกดดันในเรือนจำ มักจะมีเสียงเอะอะและมีวิถีชีวิตส่วนตัวที่สับสน จึงยากที่จะกระตุ้นให้เด็กเติบโตเป็นผู้ที่มีคุณภาพเหมาะสม เรือนจำส่วนมากมีข้อจำกัดอาทิไม่มีเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับการฝึกอบรมเป็นพิเศษ ไม่มีสถานที่ให้เด็กเล่นและการออกกำลังกายที่เหมาะสม ในพัฒนาการและการเคลื่อนไหว แม่ของเด็กก็ไม่มีสิทธินำลูกออกไปนอกเรือนจำ เด็กจึงไม่เคยมีโอกาสดูเห็นสิ่งแวดล้อมภายนอก อาทิ ต้นไม้ จราจร สัตว์ และ

มีประสบการณ์อื่นเหมือนชีวิตครอบครัวปกติ ทำให้เด็กไม่มีโอกาสสร้างความสัมพันธ์กับสมาชิกของครอบครัว อาทิ พ่อ แม่ และพี่น้อง และอาหารสำหรับเด็กที่เจริญเติบโต

12. การศึกษาด้านจิตวิทยาระยะยาวเกี่ยวกับเด็กในเรือนจำกับแม่ พบว่าการพัฒนาการเคลื่อนไหวและทักษะการรับรู้จะเสื่อมลงเรื่อยๆ จากข้อสันนิฐานที่ว่าสภาพแวดล้อมของเรือนจำมีข้อจำกัดการออกกำลังกายและการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมรอบตัว เมื่อเด็กเริ่มนั่ง คลานหรือเดินเด็กย่อมมีโอกาสดำรงที่ที่จะสำรวจสิ่งรอบตัวแต่ใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ในที่จำกัด การศึกษาพบว่าการพัฒนาทั่วไปของเด็กเริ่มดีขึ้นหลังจากที่แม่ได้รับการปลดปล่อย

13. เกือบ 70%ของผู้หญิงที่เข้าไปอยู่ในเรือนจำเพื่อรอการไต่สวนหรือการตัดสินลงโทษปกติจะไม่ได้ถูกตัดสินลงโทษ ผู้หญิงส่วนใหญ่ที่ถูกตัดสินจำคุกต้องโทษน้อยกว่า 6 เดือน สถิตินี้แสดงว่าผู้หญิงส่วนใหญ่สามารถที่จะให้ชุมชนดูแลได้โดยใช้วิธีการต่างๆ ที่สมาชิกประเทศมีอยู่ รวมถึงการรองอาญาและการให้ทำงานชดเชยชุมชนแทนการเข้าไปรับโทษในคุก มีผู้หญิงเพียงจำนวนน้อยที่ถูกตัดสินจำคุก จากการทำผิดอาญาที่รุนแรงและเป็นอันตรายต่อชุมชน

14. หลักที่จำเป็นต้องรับรู้คือ การจำคุกแม่และเด็กควรจะหลีกเลี่ยงทุกกรณีหรือในกรณีที่จำเป็นจริงๆ เท่านั้น เพราะจะทำให้สวัสดิภาพในครอบครัวและเด็กได้รับประโยชน์ และของสาธารณะก็จะไม่ถูกระทบกระเทือน

การปฏิบัติที่กระทำในยุโรป

15. ในปี ค.ศ 1989 สภา European Parliament มีมติเกี่ยวกับผู้หญิงและเด็กในเรือนจำ มตินี้ยอมรับว่าผู้หญิงในเรือนจำเป็นกลุ่มพิเศษที่จะต้องได้รับการคุ้มครองทางกฎหมายเป็นพิเศษและเรียกร้องให้รัฐสมาชิกเร่งสอบสวนและนำนโยบายเกี่ยวกับทางเลือกอื่นเหนือการตัดสินจำคุกไปปฏิบัติ

16. การวิจัยที่ทำให้อังกฤษโดยกระทรวงมหาดไทยพบว่า ผู้ดูแลเด็กในเรือนจำส่วนใหญ่คือแม่ที่ถูกจำคุกและเป็นผู้ดูแลลูกแต่ผู้เดียว ซึ่งไม่แตกต่างจากประเทศอื่นในยุโรป เรือนจำในยุโรปส่วนใหญ่ยอมให้เด็กเกิดใหม่เข้าไปอยู่กับแม่ในคุก แต่แยกเด็กที่โตแล้วออกจากกัน

17.ในสวีเดน นโยบายทั่วไปก็คือ เด็กไม่ควรอยู่ในสภาพแวดล้อมของคุก ปกติไม่ยอมให้เด็กอยู่ในคุก บางกรณีอาจให้อยู่ได้ไม่เกินอายุ 1 ขวบ และระยะเวลาเฉลี่ยที่ยอมให้อยู่คือ 3 เดือน

18.ในเยอรมนี ยอมให้แม่นำลูกไปอยู่ด้วยในคุกได้จนกระทั่งเด็กอายุ 6 ขวบ มีเรือนจำปิด 6 แห่ง ซึ่งยอมให้เด็กเข้าไปอยู่ได้จนอายุ 3 ขวบ มีเรือนจำปิด 2 แห่ง ซึ่งอนุญาตให้เด็กเข้าไปอยู่ได้ถึงอายุ 6 ขวบ หน่วยเรือนจำเปิดที่ Frondenberg ตั้งอยู่นอกกำแพงเรือนจำ แม่และลูกได้มีการจัดสถานที่ให้อยู่นอกเรือนจำเป็นสัดส่วน แม่แต่ละคนจะมีบ้านพักอพยพได้แก่ของตนเองที่มีห้องนอน ห้องนั่งเล่น ครัวและห้องอาบน้ำ

19.ในเนเธอร์แลนด์ เด็กจะอยู่ในเรือนจำได้จนครบอายุ 4 ขวบ ที่เรือนจำ Ter Peel และในเรือนจำปิดอีก 5 แห่ง อยู่ได้แค่ 9 เดือน

20.ในรัสเซียมีนิคมเรือนจำ 35 แห่ง สำหรับผู้หญิง ซึ่งมีอยู่ 10 แห่ง ที่มีเครื่องอำนวยความสะดวกให้เด็ก ส่วนใหญ่นิคมเหล่านี้จะให้สภาพแวดล้อมที่มีการปรับปรุงมากขึ้น รวมถึงอาหารและการอาบน้ำเพิ่มขึ้นสำหรับแม่และเด็ก

21.ในประเทศไอร์แลนด์เด็กเกิดใหม่ที่ยังกินนมแม่ หรือที่จะต้องได้รับการเอาใจใส่เป็นพิเศษเท่านั้นที่จะอนุญาตให้อยู่ในเรือนจำ

22. ในโปรตุเกส สเปน และสวิตเซอร์แลนด์ จะอนุญาตให้เด็กอยู่ในเรือนจำได้ถึงอายุ 3 ขวบ สำหรับสวิตเซอร์แลนด์ อยู่ได้ถึง 2 ขวบ

23. เดนมาร์ก ยอมให้นักโทษชายหญิงอยู่กับลูกได้ถ้าพ้นโทษ เมื่อเด็กอายุได้ 3 ขวบ แต่ในทางปฏิบัติมีเด็กกี่คนที่อยู่ในคุก

24.ในอังกฤษและเวลส์ มีเรือนจำปิด 3 แห่ง ที่จัดไว้ให้เด็กเกิดใหม่ 34 คน และมีเรือนจำเปิดหนึ่งแห่งที่จัดไว้ให้เด็กเกิดใหม่ 20 คน เด็กสามารถอยู่ในเรือนจำได้ จนอายุ 18 เดือน ในเรือนจำเปิดและให้เรือนจำปิด 1 แห่ง นอกนั้นจำกัดเวลาให้อยู่ได้ 9 เดือน

25.นโยบายเรือนจำกำหนดให้เด็กต้องไปคลอดในโรงพยาบาลที่อยู่ใกล้เรือนจำ

26.ค่าใช้จ่ายสำหรับเด็กที่อยู่ในคุกจะสูงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ในอังกฤษและเวลส์ ค่าใช้จ่ายต่อสัปดาห์ต่อสถานที่แต่ละแห่งสำหรับแม่และเด็กตกอยู่ในราว 740 ปอนด์

ทางข้างหน้า

27.เมื่อยอมรับให้เด็กอยู่ในคุกเป็นสิ่งที่รับไม่ได้และการแยกแม่กับเด็กก็จะมีผลเสีย จึงมีความจำเป็นต้องมองหาทางออกใหม่ให้กับเด็ก

28.จึงเสนอแนะให้รัฐสมาชิกพัฒนาและใช้การลงโทษทางชุมชนสำหรับผู้กระทำ ความผิดที่เป็นหญิงในทุกกรณีเท่าที่เป็นไปได้

29.สำหรับผู้กระทำผิดหญิงที่มีลูกเกิดใหม่ที่ต้องจำคุกเพราะกระทำผิดร้ายแรงและ เป็นอันตรายต่อชุมชนควรจะสร้างสถานที่ควบคุมแยกต่างหากในชุมชนที่จะให้การดูแล เด็กมีคุณภาพสูง หน่วยงานนี้เรือนจำจะเป็นผู้ให้บริการส่วนหนึ่ง โดยไม่ต้องแก้ไข กฎหมายจะให้มีการติดต่อกับบุคคลภายนอกภายใต้การควบคุมดูแลได้ ค่าใช้จ่ายทางการ ของหน่วยงานนี้คงไม่สูง การบริหารจัดการในปัจจุบัน แต่ค่าใช้จ่ายในด้านการพัฒนา มนุษย์จะสามารถลดลงได้อย่างมาก

ข้อเสนอแนะปี 1469 (2000)

แม่และเด็กเกิดใหม่ในเรือนจำ

1. ข้อเสนอแนะของสภาที่ 1257 (1959) สภาการคุมขังในรัฐสมาชิกของ Council of Europe เสนอให้ใช้การลงโทษจำคุกจำกัดเฉพาะกรณี
2. แม้กระนั้นจำนวนผู้หญิงที่ถูกตัดสินจำคุกและติดคุกในส่วนหรือตัดสินคดีกำลังเพิ่มขึ้นในสมาชิกของ Council of Europe ผู้หญิงส่วนมากนี้ส่งไปจำคุก ถูกกล่าวหาหรือตัดสินในข้อหาที่ต้องเป็นโทษเบาและไม่เป็นอันตรายต่อชุมชน
3. ไม่ทราบจำนวนเด็กเกิดใหม่และเด็กเล็กที่ถูกแยกจากแม่ในคุกมีเท่าไร มีผู้หญิงที่ถูกจำคุกประมาณ 100,000 คน ในประเทศยุโรป และ Howard League ซึ่งเป็นองค์กร NGO คำนวณว่าน่าจะมีเด็กเกิดใหม่และเด็กอายุต่ำกว่า 2 ขวบ ที่ได้รับผลจากสถานการณ์นี้ประมาณ 10,000 คน
4. ผู้เชี่ยวชาญเห็นร่วมกันว่าการแยกแม่กับเด็กจะก่อให้เกิดปัญหาระยะยาว รวมถึงการที่เด็กไม่สามารถสร้างความสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ การปรับอารมณ์ไม่ได้ บุคลิกภาพเสียไป และยังมีการยอมรับกันด้วยว่าพัฒนาการของเด็กอ่อนถูกกระทำให้ช้าไปเพราะเด็กไม่ได้รับการพัฒนาที่หลากหลายในคุกปิด
5. จากการจำคุกที่มีผลลบต่อเด็กจากการจำคุกแม่ สภายุโรปจึงเสนอแนะให้ Committee of Ministers เชิญชวนให้สมาชิกประเทศดำเนินการดังนี้
 1. พัฒนาและใช้การลงโทษจากชุมชนสำหรับแม่ที่มีลูกอ่อน และหลีกเลี่ยงการจำคุก
 2. พัฒนาหลักสูตรการศึกษาสำหรับเจ้าหน้าที่ด้านอาชญาวิทยาในประเด็นเกี่ยวกับแม่และเด็กเล็กโดยใช้อุทธยานยุโรปว่าด้วยอนุสัญญาสิทธิมนุษยชน
 3. ยอมรับว่าการจำคุกผู้หญิงที่กำลังท้องและแม่ของเด็กเล็กจะใช้เป็นหนทางสุดท้ายเท่านั้นสำหรับผู้หญิงที่ถูกจำคุกในความผิดร้ายแรงและเป็นอันตรายต่อสังคม

4. พัฒนาหน่วยควบคุมเข้มงวดขนาดเล็กและหน่วยควบคุมด้านข้าง
เข้มงวดที่มีการสนับสนุนด้านบริการสังคมสำหรับแม่ จำนวนน้อยซึ่ง
จำเป็นต้องจำคุก ซึ่งเป็นสถานที่ที่เด็กได้รับการดูแลในสภาพแวดล้อมที่เป็น
มิตรกับเด็กและเป็นสถานที่ซึ่งให้การดูแลผลประโยชน์กับเด็กสูงสุด โดยให้การ
คุ้มครองความปลอดภัยต่อสาธารณด้วย

5. ให้ความมั่นใจกับพ่อเด็กมีสิทธิ ในการเยี่ยมที่ผ่อนปรนได้ เพื่อให้เด็กมี
เวลาอยู่กับบิดา-มารดาบ้าง

6. ให้ความมั่นใจว่าเจ้าหน้าที่ได้รับการฝึกอบรมที่เหมาะสมเกี่ยวกับการ
ดูแลเด็ก

7. พัฒนาแนวทางที่เหมาะสมให้กับศาลซึ่งศาลจะใช้เป็นแนวในการ
ลงโทษจำคุกผู้หญิงที่กำลังตั้งครรภ์และแม่ที่กำลังให้นมลูกในกรณีที่มีการทำ
ความผิดร้ายแรงและเป็นอันตรายต่อชุมชน

8. ให้งานผลความก้าวหน้ากลับมาภายในปี 2005

ภาคผนวก

คำสั่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ที่ ๕๔/๒๕๕๕

เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการด้านเด็ก เยาวชน และครอบครัว

โดยที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้ความสำคัญแก่เด็ก เยาวชน ที่จะเป็นส่วนสำคัญในการเสริมสร้างวัฒนธรรมสิทธิมนุษยชนให้เกิดขึ้นในสังคมไทย และเห็นว่าสิทธิของเด็กและเยาวชนควรได้รับการส่งเสริมและคุ้มครอง เพื่อให้สามารถพัฒนาทั้งร่างกาย จิตใจ และสติปัญญาได้เต็มตามศักยภาพ โดยมีครอบครัวเป็นรากฐานสำคัญ

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ (๙) แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และมติที่ประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ครั้งที่ ๗/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๕ และครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๕ จึงให้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการด้านเด็ก เยาวชน และ ครอบครัว โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑ นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์	ที่ปรึกษา
๑.๒ นายวิฑิต มั่นตาภรณ์	ที่ปรึกษา
๑.๓ นางสาวศรีประภา เพชรมีศรี	ที่ปรึกษา
๑.๔ นางสาวศรีสว่าง พัววงศ์แพทย์	ที่ปรึกษา
๑.๕ คุณหญิงจันทนี สันตะบุตร	ประธานอนุกรรมการ
๑.๖ นายชัยวัฒน์ สถาอานันท์	อนุกรรมการ
๑.๗ นางสาวทองพูล บัวศรี	อนุกรรมการ
๑.๘ นายประพัฒน์พงศ์ เสนาฤทธิ์	อนุกรรมการ
๑.๙ นางพันธุ์ทิพย์ กาญจนะจิตรา สายสุนทร	อนุกรรมการ
๑.๑๐ นายพิภพ ธงไชย	อนุกรรมการ
๑.๑๑ นางศรีศักดิ์ ไทยอารี	อนุกรรมการ
๑.๑๒ นายสรรพสิทธิ์ คุมประพันธ์	อนุกรรมการ
๑.๑๓ นางสิน้อย เกษมสันต์ ณ อยุธยา	อนุกรรมการ
๑.๑๔ นางอภิญา เวชยชัย	อนุกรรมการ
๑.๑๕ นายชูชัย ศุภวงศ์	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑.๑๖ นางทัศนีย์ ศิธรกุล	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๑๗ นางสาวอัจฉรา ฉายากุล	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๑๕ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๘) และหมวด ๓ แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒

๒.๒ ประสานการดำเนินงานกับคณะอนุกรรมการชุดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๓ สรุปรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงานต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

(นายเสน่ห์ จามริก)

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คำสั่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ที่ ๙๒ /๒๕๔๕

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อการศึกษา กรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็ก
และเยาวชน

ตามที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มีคำสั่งที่ ๘/๒๕๔๕ , ที่ ๒๕/๒๕๔๕ และที่ ๖๕/๒๕๔๕ แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อการศึกษาและตรวจสอบสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และเรือนจำ เพื่อพิจารณาศึกษาตรวจสอบการดำเนินงานของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน รวมทั้งเรือนจำทั่วประเทศ และเป็นไปตามหลักการสิทธิมนุษยชนที่ปรากฏตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๔๐ นั้น

เพื่อให้การปฏิบัติงานของคณะกรรมการเป็นไปด้วยความเหมาะสมยิ่งขึ้นและสอดคล้องกับการแบ่งส่วนราชการในกระทรวงยุติธรรม อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ (๒) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จึงออกคำสั่งไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกคำสั่ง

(๑) คำสั่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ที่ ๘/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม พ.ศ.๒๕๔๕

(๒) คำสั่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ที่ ๒๕/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๔๕

(๓) คำสั่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ที่ ๖๕/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๔๕

ข้อ ๒ แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อการศึกษา กรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน โดยมีองค์ประกอบดังนี้

(๑) คุณหญิงจันทน์	สันตะบุตร	ประธานอนุกรรมการ
(๒) นายสุรสิทธิ์	โกศลนาวัน	อนุกรรมการ
(๓) นายสุทิน	นพเกตุ	อนุกรรมการ
(๔) นายไพศาล	วิเชียรเกื้อ	อนุกรรมการ
(๕) นางอุบล	หลิมสกุล	อนุกรรมการ
(๖) นางอุไร	กงขุน	อนุกรรมการ

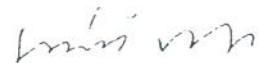
(๗) นางสาวปรียาพร	ศรมงคล	อนุกรรมการ
(๘) นางจารุพันธ์	อึ้งภากรณ์	อนุกรรมการ
(๙) นายชูชัย	ศุภวงศ์	อนุกรรมการและเลขานุการ
(๑๐) นายสุพจน์	เวชมุข	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
(๑๑) นายโสพล	จริงจิตร	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๓ อำนาจหน้าที่

ให้คณะอนุกรรมการดังกล่าว มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๒๖ วรรค ๓ และมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ในการศึกษาการดำเนินงานของกรมราชทัณฑ์และกรมสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๕

(นายเสน่ห์ จามริก)

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คณะอนุกรรมการฯร่วมโครงการตรวจเยี่ยม

1. คุณหญิงจันทนี	สันตะบุตร	ประธานอนุกรรมการฯ
2. นายสุทิน	นพเกตุ	อนุกรรมการ
3. นายสุรสีห์	โกศลนาวัน	อนุกรรมการ
4. นางอุไร	คงขุน	อนุกรรมการ
5. นางสาวปรียาพร	ศรีมงคล	อนุกรรมการ
6. นางอุบล	หลิมสกุล	อนุกรรมการ
7. นายไพศาล	วิเชียรเกื้อ	อนุกรรมการ
8. นางพันธุ์ทิพย์ กาญจนะจิตรา สายสุนทร		อนุกรรมการ
9. นางสาวทองพูล	บัวศรี	อนุกรรมการ
10. นายชูชัย	ศุภวงศ์	อนุกรรมการและเลขานุการ
11. นายโสพล	จริงจิตร	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
12. นางสาววิรัชดา	สุทธยาคม	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
13. นางกาญจนา	สุวัฒนา	ผู้ช่วยปฏิบัติงานคนที่ 2
14. นางสาวกมลอร	สุวรรณกุล	เจ้าหน้าที่สำนักงานฯ
15. นางสาวรุ่งตะวัน	เผือกเกิด	เจ้าหน้าที่สำนักงานฯ
16. นางสาวญาดา	รัตนกระพุ่ม	เจ้าหน้าที่สำนักงานฯ

คณะจัดทำรายงาน

1. คุณหญิงจันทนี	สันตะบุตร	ประธานอนุกรรมการฯ
2. นางอุไร	คงขุน	อนุกรรมการ
3. นางสาวทองพูล	บัวศรี	อนุกรรมการ
4. นายชูชัย	ศุภวงศ์	อนุกรรมการและเลขานุการ

